

MAFFIUS

MAFFIUS, een min of meer regelmatig uitkomend informatie- en opiniebulletin van de universiteit te Maastricht

Maffius nr. 7
3e jaargang juli 1977

Leed en strijd van Maastrichts' proletariaat

INHOUD

1 brief verontrusting 92 studenten	29 De eerste'introduktiedag Marijke Nieman
2 brief studenten F-Raad	32 Gezondheidszorg in China Paul Huffman
4 brief Evaluatie 7 studenten	33 Ik psychiater? Koen v.Vugt
5 ANTWOORD (concept)	35 Keuzeblok H.A. geneeskunde G.Saesh.FinckenHJ.Scholten
10 Joep Offermans in de kijker	37 Zoeklicht op onderzoek Harm Kuiper
16 Leed en Strijd Maastrichts' proletariaat, Jan Muytjens	39 Van Binnen Uit G.v.Rooy R. Tilly, T.Olislägers
20 Poedelprijs, Frans Smeets	41 Gerards Sprookje
22 Sportdag, Wil Hovens	43 Het Vest
23 Prima sportfotos' Coen van derGugten	44 Zeevissen, Popagenda
25 BLAUW Intro medewerkers sportuitslagen, publicaties tel. gids, Wie Wat Waar	

redactieleden Maffius

Hans Hagen
Puck Muller
Wim Hermens
Marijke Niemann
Henk Schmidt
Jan Muytjens
Jaap Zuidweg
Henny Peltenburg
Inge Dauphin
Chris Voskamp
Joep Offermans

Vijverdal
Biomedisch Centrum
Hoofdgebouw
Studenten
Redactiesecretaresse
Lay Out
Adviseur

Redactieadres:
Inge Dauphin, Vijverdal
Vijverdalseweg 1,043/841777
toestel 2136

” van de redactie

Hartelijk dank aan Mary Peters en Tonny Joosten die ons voor een in het honderd lopen van nr. 6 hebben behoed. Mary omdat zij Inge heeft vervangen die met vakantie was en Tonny die heen en weer toerde tussen de diverse lokaties om de kopy te halen en te brengen.

Verder ligt de produktie van Maffius i.v.m. vakantie een maand stil. De eerste zaterdag in september kan het volgend nummer verwacht worden.

We willen onze hele technische crew, te weten: Chris, Dirk Jan, Guus, Marijke, Coen, Ben, Toine en Nico graag dankzeggen voor de verzorging van de afgelopen jaargang.

Eindredacteur Jaap Zuidweg

” Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, foto copie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie. ”

Sluitingsdatum kopij Maffius : Sluitingsdatum kopy
nr. 8: 23 augustus

Aan : de dekaan van de Faculteit der geneeskunde
de leden van het FB
de leden van de FR

Van : de studenten

Betr: verontrusting

Wij studenten aan de Medische Faculteit, willen hierbij onze verontrusting uitspreken over de volgende punten:

- 1) Inbreng van de kliniek in het onderwijs.
  - wij hebben het gevoel dat het belang van de kliniek in ons basiscurriculum ernstig onderschat wordt.
  - er zijn veel te weinig klinici actief in het onderwijs ingeschakeld. Bovendien hebben wij veel problemen met het functioneren van de klinische inhoudsdeskundigen. Enerzijds blijkt, dat de beschikbare inhoudsdeskundigheid slecht georganiseerd en bereikbaar is, anderzijds is er nog een onverantwoord groot gebrek aan disciplines.
- 2) Doelstellingen van onze opleiding tot basisarts.
  - de doelstellingen van de basisopleiding zijn onvoldoende uitgeschreven.
  - wij hebben als studenten te weinig zicht op de na te streven conceptie van basisarts, m.n. in relatie tot de daarop volgende beroepsopleidingen. Naar onze mening hoeft hierbij niet alleen naar de opleiding tot huisarts gekeken te worden.

Wij stellen voor dat in de Faculteitsraadvergadering van 16 juni 1977 hierover concrete uitspraken gedaan worden; zodat deze in de week 16-24 juni, in het kader van de evaluatieperiode met alle betrokkenen bediscussieerd kunnen worden.

c.c. : jaarcoördinatoren, OC, voorzitters capaciteitsgroepen, U.Raad

Liesbeth Adriaansens, Pascal Bisscheroux, Eugène Boderie, Beppie Boode, Fons Bovens, Marja van Broekhoven, Pie Castermans, Joop Debets, Toine van Dongen, Jan Duyzers, Jeroen van Dijk, Ernst Ellis, Oswald Gerats, Alex van Golde, Resi Hamers, Dan Hoevenaars, Frans-Jan Hulsmans, Michel Jacobs, Bob Kornelis, Emile Mom, Daniëlle Peet, Piet Portegij, Marcel van Riggelen, Jacqueline Roebroek, Mirjam van Soest, Berry van der Steen, Ad Stokmans, Carla Stuurman, Fianna van Styn, Karel Thys, Leo Viator, Wim Weber, Rianne Wennekes, Wim Ijspeert.

Rachele Arends, Leo Baur, Rene Brouwer, Rob Castermans, Joop Collon, Margie Debie, Maarten van Eerd, Peter Frambach, Peter Freens, Mirjam van Hoof, Raymons Hupperts, Paul van der Knapp, Raymons Konsten, Martha Pagen, Willy Pesch, Jan-Joost Rethans, Sjaak Roza, Leo Schouten, Charles Smits, Marlie Spijkers, Richard Starmans, Paul Stegeman, Elly Stoop, Ruud Ubachs, Pierre Voesten, Jan Weerts, Elly van Wunnik.

Wilbert Bakx, Ad Bogers, Henk Fincken, Pieter Hobus, Eugène Jetten, Annemiek Mellink, Aat Niehot, Marie-Louise Nouwens, Janny Oosterkamp, Henny Peltenburg, Gerard Priem, Pieter van Reedt-Dortland, Wieke Rensma, Godfried Saes, Koen van Vugt, Gerrie Waagenaar, Marlies van Hooff.

Jaap Zuidweg, Robert-Frank Hulsmans, Hilde Könnig, Jan Pleiter, Tjay Tan, Charles Baur, Annemie Frusch, Johan Janssen, Paul Hufman, Frans Sluyter, Eddy Gorsselink, Marlène Hendrickx

Rijksuniversiteit Limburg

Faculteit der geneeskunde

F.B. 77-622-1

Maastricht
Tongersestraat 53
Postbus 616
Telefoon 043/888888
Telex 56726
Postrekening 2103100

Aan de Faculteitsraad

Uw ref.

Onze ref. PS

FR 77-123

Maastricht, 10 juni 1977

v. a. v. een brief van een grote groep studenten waarin zij hun verontrusting uiteen
z. a. v.

- 1) de geringe inbreng van de praktische gezondheidszorg in ons curriculum
- 2) het grote gebrek aan beschikbare inhoudsdeskundigen
- 3) de onduidelijkheid inzake de uitschrijving van de eisen basisarts in ons curriculum
- 4) de opgedane ervaringen van studenten inzake de opstelling van medisch specialisten in deze regio tegenover ons onderwijssysteem

geven wij de volgende voorstellen in overweging :

- Het huidige, slecht functionerende systeem van inhoudsdeskundigen heeft dringend behoefte aan een ingrijpende reorganisatie. Het betekent dat inhoudsdeskundigen constant beschikbaar moeten zijn en dat het kader van inhoudsdeskundigen zodanig uitgebreid dient te worden dat alle theoretische en praktische disciplines beschikbaar zijn (zie academisch statuut).

Wij stellen daarom voor een register van inhoudsdeskundigen samen te stellen, zowel naar discipline c.q. capaciteit, alsmede naar specifieke persoonlijke kennis. De in dit register optredende hiaten (vgl. academisch statuut) in capaciteit zullen door de faculteit opgevuld moeten worden d.m.v. ingehuurd inhoudsdeskundigen, voor zover benoeming c.q. aanstelling niet mogelijk is. Het genoemde register moet per 5 september 1977 voor iedere student beschikbaar zijn.

- De inbreng van de praktische gezondheidszorg in het curriculum dient vergroot te worden. Dit gebrek aan inbreng vanuit de praktische gezondheidszorg is te wijten aan het feit dat deze capaciteitsgroepen of niet aanwezig zijn of niet naar behoren functioneren (enkele uitzondering daargelaten).

Rijksuniversiteit Limburg

Rijksuniversiteit Limburg

-2-

8 7 7 2 1 8

De planningsgroepen moeten in de toekomst niet alleen de bestaande capaciteitsgroepen aanschrijven voor de inhoudelijke invulling van een blok, maar ook alle ingehuurd inhoudsdeskundigen die in het register zijn opgenomen.

Op deze manier wordt een ruimere inbreng gewaarborgd en krijgen de inhoudsdeskundigen tegelijkertijd een indruk van de te verwachten toeloop van studenten binnen een bepaald onderwijsblok.

De studenten moeten doorlopend geconfronteerd worden met de praktische gezondheidszorg. Tot nu toe is het bij deze instelling uit de basisfilosofie gebleven.

Wij verwachten dat deze confrontatie met de gezondheidszorg geïntegreerd wordt in onze studie. De realisatie zal moeten plaatsvinden in alle onderwijsblokken, die van start gaan na 1 januari 1978. De concrete uitwerking hiervoor verwachten wij per 1 augustus 1977. In de tussentijdse fasen dient over de vooruitgang gerapporteerd te worden in de FR vergaderingen.

Anton de Porto

Paul Stegeman

Rob Winter

Rijksuniversiteit Limburg

Faculteit der geneeskunde

Maastricht
Tongersestraat 53
Postbus 616
Telefoon 043/888888
Telex 56726
Postrekening 2103100
Studenten.

F.B. 77-618

Aan Roelof Willighagen
Voorzitter Faculteitsbestuur
Hoofdgebouw

Uw ref.

Onze ref.

Maastricht, 8 juni 1977.

Betreft: Uitwerking-gegevens onderwijsevaluatie in het evaluatieblok van het studiejaar 1975 - 1976.

Beste Roelof,

Nu er wederom een evaluatieblok voor de deur staat hebben wij ons bezonnen op de resultaten van de onderwijsevaluatie in het evaluatieblok van het vorige studiejaar. Hierdoor is onze interesse gewekt naar de uitwerkingen van de resultaten van deze evaluatie en zijn bij ons een aantal vragen naar voren gekomen.

Wij zouden graag de volgende vragen door U beantwoord willen zien:

1. In hoeverre hebben de uitkomsten van deze evaluatie geleid tot het uitschrijven van probleemstellingen?
2. Welke zijn deze probleemstellingen?
3. In hoeverre heeft dit geleid tot concrete uitwerkingen?
4. Zijn deze uitwerkingen ter kennis genomen van het F.B. c.q. de O.C?
5. Zijn er concrete beslissingen genomen n.a.v. de uitwerkingen door het F.B.?
6. Bij welke probleemstellingen is men nog bezig met het uitschrijven van de concrete uitwerkingen?
7. Welke probleemstellingen moeten nog uitgeschreven worden?

Graag zouden wij hierop antwoord van je willen ontvangen, liefst nog in het begin van het evaluatieblok, zodat we hierover een zinnige discussie kunnen voeren, die tot concrete stappen kan leiden. Dit leek ons des te meer zinvol, aangezien ons uit gesprekken is gebleken, dat de weerzin onder de studenten om actief mee te werken aan de verdere uitbouw van ons onderwijssysteem steeds groter vormen gaat aannemen.

Misschien zou een snellere terugkoppeling van wensen, informatie, beleidsdoelstellingen enz. zowel van F.B. c.q. O.C. als ook van de studenten kunnen leiden tot een meer bevredigende situatie.

Het lijkt ons dat dit 'n eerste stap in de goede richting zou kunnen zijn.

Liesbeth Adriaansens, Beppie Boode, Theo Hellemons, Piet Portegeijs,
Anton de Porto, Richard Starmans, Leo Viëtor.

Concept-antwoord.

F.B. 77-618-I

In zijn algemeenheid moet worden gesteld, dat het bijzonder moeilijk is vast te stellen, welke probleemstellingen, uitwerkingen van probleemstellingen en beslissingen ten aanzien van probleemstellingen een rechtstreeks gevolg zijn geweest van evaluatie-gegevens, die verzameld zijn aan het einde van het voorgaande studiejaar. Ook andere factoren hebben zonder enige twifel hun betekenis gehad voor probleemstellingen, uitwerkingen en beslissingen.

Rekening houdend met het bovenstaande kan ten aanzien van het nu aflopende studiejaar het volgende worden gezegd:

Vraag 1: In hoeverre hebben de uitkomsten van de evaluatie geleid tot het uitschrijven van probleemstellingen?

Antwoord: Er zijn mede naar aanleiding van de evaluatie van het studiejaar 1975-1976 een niet gering aantal problemen gesignaleerd. Hoewel de juiste datum van signalering wellicht nader uitgezocht zou kunnen worden, moet worden gesteld, dat er het afgelopen studiejaar is gewerkt aan een niet gering aantal deel-problemen.

Vraag 2: Welke zijn deze probleemstellingen?

Antwoord: Op gevaar af in dit opzicht onvolledig te zijn kan in ieder geval melding worden gemaakt van de volgende problemen:

1. Problemen op organisatorisch en uitvoerend vlak.
2. Problemen rond tijdige beschikbaarheid van werkboeken.
3. Problemen ten aanzien van de evaluatie.
4. Problemen met betrekking tot het functioneren van de onderwijsgroepen.
5. Problemen ten aanzien van de individuele begeleiding van studenten.
6. Problemen rond de snelle terugkoppeling van evaluatie-resultaten.
7. Problemen rond opzet en inhoud van de werkboeken.
8. Problemen op het gebied van de leermiddelen.
9. Problemen ten aanzien van de tijdsduur van blokken.
10. Problemen met betrekking tot de bereikbaarheid van inhoudsdeskundigen.
11. Problemen ten aanzien van de aard van de aan te bieden problemen.
12. Problemen ten aanzien van praktische kontakten met de gezondheidszorg.
13. Problemen ten aanzien van het studielandschap.

de toets alle resultaten beschikbaar zijn voor zowel docent als student.

- ad 7. Er is een handleiding geschreven over probleem-geörienteerd onderwijs. Deze handleiding is op ruime schaal verspreid, is besproken tijdens de onderwijskonferentie in Bemelen en bevat een niet gering aantal vingerwijzingen voor planningsgroepen. Feitelijke effectuering vraagt echter in onze organisatie enige tijd.
- ad 8. De projektgroep basis-leermiddelen heeft haar activiteiten in sterke mate vergroot. Er is een blok-gebonden overzicht van mogelijkheden. Het aktivieren van capaciteitsgroepen is deze blijft een moeilijkheid, terwijl studenten nog vaak reageren in de zin van "er zal toch wel niets zijn".
- ad 9. Het programma is voor het komende studiejaar - overigens niet zonder problemen - omgebouwd tot een programma van blokken van 6 weken. Dit is gebeurd op verzoek van de studenten, nadat in juli 1976 was gekonkludeerd, dat dit verzoek voor het studiejaar 1976-1977 onmogelijk gehonoreerd kon worden.
- ad 10. Voor de bereikbaarheid van inhoudsdeskundigen zijn vergader-telefoons aangeschaft. Besloten is, dat inhoudsdeskundigen via het sekretariaat van capaciteitsgroepen het beste benaderd zouden kunnen worden. Aan inhoudsdeskundigen is gevraagd zoveel mogelijk tijdens bijeenkomsten van de onderwijsgroepen bereikbaar te zijn.
- ad 11. Over de aard van de aan te bieden problemen zijn enkele kleinere onderzoekjes gedaan. De bevindingen hiervan zijn benut in de bovenbedoelde handleiding. Het onderzoek werd gedaan in blok 1.2. Diskussie werd gevoerd in Maffius er wordt gewerkt aan verdere onderzoeks-activiteiten op dit gebied.
- ad 12. Op het gebied van praktische kontakten met de gezondheidszorg is het initiatief gelaten aan de planningsgroepen. De centralisatie van externe kontakten vindt plaats via het dekanaat. Deze regeling blijkt niet overal bekend te zijn blijkens optredende improvisatie. Veel verbetering in deze is nog gewenst. Simulaties zijn wel op ruimere schaal ingezet.
- ad 13. Het boekenbestand van het studielandschap is aanmerkelijk uitgebreid. De opstelling van boeken is ingrijpend veranderd. De indeling van het studielandschap is enigszins

14. Problemen ten aanzien van de attitude-ontwikkeling.
15. Problemen betreffende de trainingen van het skills-lab.
16. Problemen rond het uitsluitende gebruik van ja-nee-vragen.
17. Problemen over het gebruik van toetsen als beslissende
eindevaluatie.

Vraag 3: In hoeverre heeft dit geleid tot concrete uitwerkingen?

Antwoord: De beantwoording van deze vraag kan het beste gebeuren aan de hand van de gegeven lijst van problemen.

- ad 1. Organisatie en uitvoering van het onderwijsprogramma zijn afgesplitst van de voorbereiding. De taken van de jaar-coördinatoren zijn duidelijker omschreven en hun bevoegdheden vergroot. Het Jaar-coördinatoren-overleg is ingesteld terwille van de organisatorische en uitvoerende problemen.
- ad 2. Het tijdschema voor de voorbereiding van werkboeken is nog eens bezien. Het gereedkomen van de werkboeken is vanuit het onderwijs-sekretariaat duidelijker bewaakt met als gevolg, dat alle werkboeken het afgelopen jaar tijdig beschikbaar waren, ondanks tijdsoverschrijdingen door de planningsgroepen.
- ad 3. Er is een voorstel geformuleerd om summatieve en formatieve evaluatie duidelijker van elkaar te onderscheiden en te scheiden. Het instituut van de screenings-toetsen is voorgesteld, besproken, geamendeerd, aangenomen en uitgevoerd. Voorstellen voor een examen-reglement zijn momenteel in behandeling.
- ad 4. Er is een volledig andere opzet voor het trainen van werken in groepen geïntroduceerd. Alle studenten hebben aan deze training kunnen deelnemen. Ook trainingen voor tutoren zijn opnieuw aangeboden. Gekonstateerd moet echter worden, dat gemaakte afspraken in deze niet altijd werden nagekomen.
- ad 5. Met betrekking tot de individuele begeleiding van studenten is na overleg met de studenten een lijst van mogelijke student advisors gemaakt. De feitelijke belangstelling van studenten voor dit nieuwe instituut blijkt echter bijzonder gering te zijn. Een en ander heeft ertoe geleid, dat hierover opnieuw gesproken wordt.
- ad 6. De snelheid van terugkoppeling van evaluatie-gegevens is aanmerkelijk opgevoerd. Als gevolg van de machinale verwerking - overigens met enige aanloopproblemen - is nu een situatie bereikt, waarin de dag na afneming van

aangepast. Er is een tweede ruimte aan het studielandschap toegevoegd. De katalogisering is verbeterd en het aantal basisleermiddelen is uitgebreid.

ad 14. De problematiek rond de attitude-ontwikkeling komt minder goed van start. Het vinden van overeenstemming over opzet en inhoud van een programma blijkt niet eenvoudig. De bestaande projectgroep heeft voorstellen bij de Onderwijscommissie ingediend. Deze voorstellen zijn in grote lijnen geaccepteerd. Aan de uitvoering wordt momenteel nog gewerkt.

ad 15. De wijze van training in het skills-lab is op ruime schaal met de studenten besproken. Problemen rond ethische vraagstukken zijn uitgewerkt. Het aantal mogelijke trainingen is aanmerkelijk opgevoerd. Er is zeer voortvarend gewerkt aan het uitschrijven en uitvoeren van de standaarden in een tempo, dat bewondering afdwingt.

ad 16. Er is een uitgebreid evaluatie-rapport verschenen, waarin een aantal andere vraag-technieken worden beschreven en besproken. Dit evaluatie-rapport is in de Onderwijscommissie besproken en aanvaard. Het gedeelte over de vraag-vormen is afzonderlijk gemultipliceerd en op ruime schaal verspreid. Screeningstoetsen zijn aangevuld met een probleem-achtige benadering.

ad 17. Een onderzoeks-project betreffende de mogelijke inzet van zelfevaluatie is momenteel in voorbereiding. Onduidelijkheden omtrent in te zetten plaatsen en aard van de vereiste omschrijving hebben hier voor enige vertraging gezorgd. Problem-boxes ook voor zelfstudie komen gaandeweg in toenemende mate beschikbaar.

Vraag 4: Zijn deze uitwerkingen ter kennis genomen van het F.B. c.q. O.C.?

Antwoord: In alle gevallen heeft de O.C. en het F.B. en soms zelfs de Faculteitsraad een beslissende stem gehad met betrekking tot de verschillende voorstellen. Een en ander kan worden gedocumenteerd aan de hand van de agenda's van de verschillende groeperingen. Deze agenda's liggen - zoals wellicht bekend - voor iedereen op een aantal plekken ter inzage.

Vraag 5: Zijn er concrete beslissingen genomen n.a.v. de uitwerkingen door het F.B.

Antwoord: In het merendeel van de gevallen heeft het Faculteitsbestuur beslist konform de voorstellen van de onderwijscommissie. Enkele punten zijn echter nog in behandeling.

Vraag 6: Bij welke probleemstellingen is men nog bezig met het uitschrij-

ven van de konkrete uitwerkingen?

Antwoord: Het bijstellen en bijwerken van probleemstellingen gebeurt feitelijk continu en op verschillende niveaus. De behandel-procedure is echter gezien de organisatorische opbouw nogal tijdrovend. De formele weg is feitelijk nogal lang:

- a. Het Faculteitsbestuur moet een voorstel formuleren voor de Faculteitsraad.
- b. De Faculteitsraad vraagt advies aan de Onderwijskommissie.
- c. De Onderwijskommissie adviseert aan de Faculteitsraad en deze beslist.
- d. Er moet nu een voorstel worden uitgewerkt, b.v. door de Onderwijskommissie.
- e. Na gereed komen wordt het voorstel door de Onderwijskommissie besproken. Indien geen amendering of bijstelling nodig is kan het voorstel met positief advies naar het faculteitsbestuur.
- f. Het Faculteitsbestuur bespreekt het voorstel en plaatst het vervolgens op de agenda van de Faculteitsraad.
- g. Indien geen nadere uitwerking of amendering nodig is beslist de Faculteitsraad en draagt het Faculteitsbestuur op een en ander uit te voeren.
- h. Het faculteitsbestuur brengt het jaar-koördinatoren-overleg op de hoogte van het besluit van de Faculteitsraad.
- i. In het jaar-koördinatoren-overleg wordt het besluit besproken.
- j. Jaar-koördinatoren brengen het besluit ter sprake in het jaar-overleg van koördinatoren.
- k. blok-koördinatoren bespreken het besluit in de planningsgroep en bepalen op welke wijze uitvoering gegeven kan worden aan het besluit.

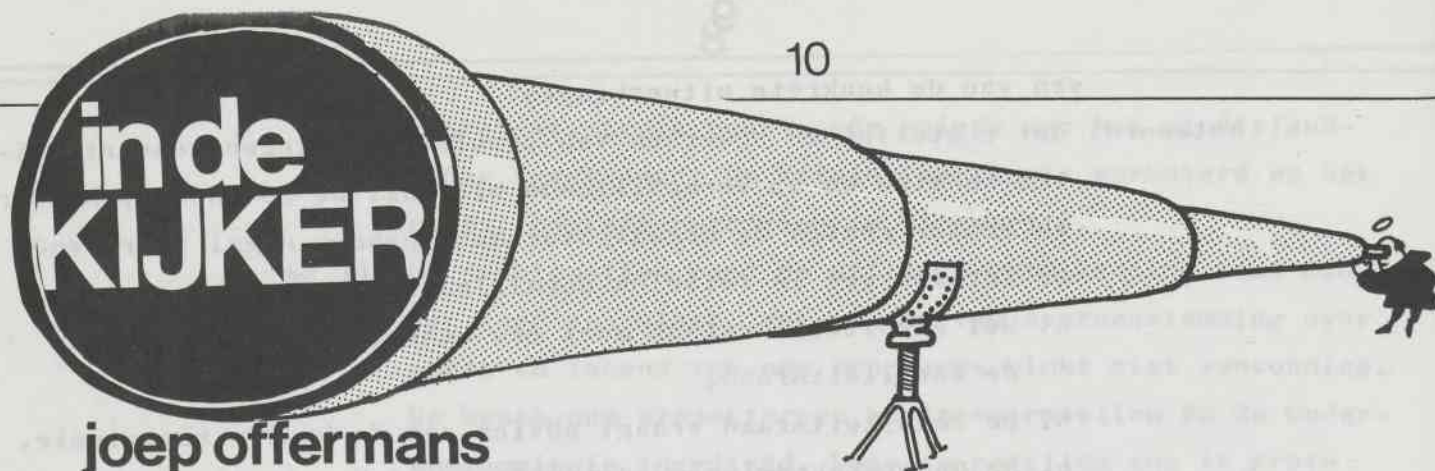
Als alles meezit, is met deze procedure wel enige tijd gemoeid. Bovendien blijkt nogal eens, dat lang niet altijd alles meezit en zoiets heeft bijna altijd tijdsvertraging tot gevolg.

Vraag 7. welke probleemstellingen moeten nog uitgeschreven worden?

Antwoord: Alle boven gesignaleerde problemen zijn natuurlijk nog niet tot een bevredigende oplossing gebracht. Momenteel wordt geprobeerd een hoofdproject Onderzoek van Onderwijs uit te schrijven. Ook daarvoor geldt echter, dat het binnen de behandel-procedure nog zeker enkele maanden op weg zal zijn.

Met het bovenstaande kan moeilijk worden gekonkludeerd, dat er gedurende het afgelopen studiejaar weinig of niets gebeurd is. Dat er niettemin sprake is van onvrede, is echter evenzeer duidelijk.

joep offermans

Interview : Puck Muller
Foto's : Coen van der Gugten

Deze keer iemand "In de kijker", die door een aantal mensen in onze universitaire gemeenschap alleen bekend is als J.O. onder officiële bulletins. Het gaat hier om de voorlichtingsfunctionaris, tevens adviseur van Maffius: Joep Offermans.

Ik zou willen beginnen met te vragen wat je gedaan hebt, voordat je bij ons kwam?

De hele weg? Waar zal ik beginnen? Bij de middelbare school? .....dat is gymnasium alpha, Rolduc. Ik ben daar direct na de oorlog in 1945 begonnen. Daarna 2 jaar filosofie gestudeerd en vervolgens een 4 jaar durende theologische opleiding. Dat was in Roermond op het groot seminarie. In 1957 werd ik part-time godsdienstleraar aan het bisschoppelijk college in Roermond. Tevens werkte ik daar part-time als surveillant in het internaat, dat was daar toen gebruikelijk. Ik ben daar op den duur overgezwinkt naar het externaat. Mijn functie daar was lesgeven aan de ene kant en ook nog prefekt.

Wat is de functie van prefekt?

Dat is een functie die je aan dat bisschoppelijk college had. Het is een kruising tussen een moderator en een schooldecaan. Ik had in die functie ook vrij veel contact met de ouders. Van daar uit ben ik, ik meen in 1964, in Nijmegen pastorale theologie gaan studeren. Ik ben in die tijd nog wel part-time verbonden gebleven aan het college in Roermond.

En daarna?

Tijdens mijn studie kreeg ik het verzoek om geestelijk verzorger te worden in de Pompekliniek te Nijmegen. Die was toen net in oprichting. Het ging hier om een kliniek voor geestelijk gestoorde delinquenten .....mensen dus, die ter beschikking aan de regering waren gesteld. Ik heb daar een jaar of twee gewerkt als geestelijk verzorger. Toen heb ik mijn vrouw leren kennen en ben getrouwd. Ik ben daar gebleven in mijn functie als afdelingshoofd. Dat betekende dat je één of twee groepen van patienten - bewoners, noemden we ze daar - en medewerkers leiding gaf. Het ging om therapie-coördinatie en coaching van de groepsleiders, die iedere dag met de bewoners samen waren. Je moest de dagelijkse bijeenkomsten coachen, helpen om tot behandelingsstructuur te komen, tot het realiseren van de behandelingsplannen komen - dat soort zaken. Toen is daar op een zeker ogenblik het idee opgekomen - en niet ten onrechte - dat de verhouding met de pers verschrikkelijk slecht was .....eigenlijk moet ik zeggen, de verhouding met de buitenwereld slecht was. Toen ook bleek dat we iemand nodig hadden, die via de pers moest proberen duidelijk te maken aan die buitenwereld wat we wilden.

De Pompekliniek was nogal een experimenteel gegeven, een nieuwe benadering eigenlijk van wat, met een vies woord altijd geheten heeft: de psychopatenzorg. Een nieuw systeem, een systeem ook met wat risico's. Dat zette vooral in Nijmegen nog wel eens kwaad bloed. Ik heb die contacten met de buitenwereld aanvankelijk er naast gedaan. Maar, dat nam een dergelijke omvang aan.....Enfin, ik moest kiezen .....of mijn groepen laten schieten en helemaal op de voorlichtingstoer gaan, of in de groep blijven en iemand anders voor de voorlichting. Ik heb gekozen voor de voorlichting, dat heb ik ongeveer anderhalf jaar gedaan.

In die tijd is de hele Pompekliniek in een crisis geraakt. Er is veel narigheid geweest in het laatste jaar, dat ik er was .....Ik ben toen driftig aan het solliciteren geslagen. Onder die sollicitaties zat Maastricht; en dat klikte. En dus ben ik nu hier.

Vind je het niet jammer dat je niet meer met die groepen werkt?

Ja, dat mis ik.

Ik zou zeggen: ik vind het niet jammer dat ik uit de Pompekliniek weg ben. Die kliniek is ondertussen toch anders geworden dan in mijn tijd. Ik ben nu ook los van alle toestanden die er het laatste jaar in die kliniek geweest zijn.

Je had in zo'n kliniek natuurlijk therapeutisch getinte contacten zowel naar de groepsleiders als naar de patienten toe. Die persoonlijke contacten, dat was belangrijk.

Het is natuurlijk in dit werk heel anders, het is dan ook een kant die ik mis.

Wat trekt jou aan in de functie van voorlichtingsfunctionaris?

Ik denk hetzelfde wat me trekt in het onderwijs en ook wel in een aantal facetten van het pastorale werk. Ik vind het prettig om mensen iets duidelijk te maken, beter gezegd, mensen ergens bij te betrekken. Ik zou b.v. geen voorlichter kunnen zijn van een politieke partij, waar ik persoonlijk geen affiniteit toe heb.

In voorlichtingskringen is dat in discussie: moet je als voorlichter staan achter de ideologie die je verkondigt? Of .... ben je gewoon een technische man, die een bepaalde ideologie oppikt en uitdraagt?

Ik zou bijvoorbeeld geen voorlichting kunnen geven over een zaak, die me koud laat.

In de bulletins, die de afdeling voorlichting uitgeeft moet je je beperken tot objectieve verslaglegging. Je mag geen persoonlijke visie geven. Na alles wat je zojuist verteld hebt: toen er discussie gevoerd werd m.b.t. de moeilijkheden op Vijverdal, hoe ervaar je een dergelijke situatie?

Daar heb ik bepaalde privé opvattingen over. Met name in het geval dat je net noemt. Ik had echt de neiging om soms bepaalde facetten naar voren te brengen, die naar mijn gevoel buiten de discussie bleven. Dingen, waarvan ik op zijn minst het idee had dat ze belangrijk waren om ze er ook bij te betrekken. Dat is wel eens moeilijk, ja! Vanuit mijn functie doe ik er toch verstandiger aan om daar buiten te blijven.

Het doet zich wel voor, inderdaad, dat een discussie een verloop heeft, waarvan je denkt: dáár zijn een heleboel aspecten onder tafel gebleven. Ik heb in de universiteitsraad wel dat ik op een zeker ogenblik met de tenen krom zit. Dán zou ik lid willen zijn van de raad, dán zou ik mee willen discussiëren en bepaalde aspecten naar voren willen brengen. Ik denk trouwens dat iemand, die op de publieke tribune zit dat ook wel zal hebben.

Iemand die op de publieke tribune zit kan natuurlijk wel ergens op wijzen. Een brief schrijven aan de universiteitsraad, bijvoorbeeld. Ik weet niet of zoiets op jouw weg ligt.

Zoals ik dat op dit moment nog doe in ieder geval niet. Inderdaad, daar zijn de meningen nogal verdeeld over. Ik werk op een bepaalde manier en ik zeg niet dat dát de manier zal zijn waarop ik het een hele eeuwigheid zal doen. De voorlichting hier wordt sterk ambtelijk gezien. In die zin word ik opgehangen aan het College van Bestuur, zoals mijn collegae van personele zaken of financiële administratie. Ik word verondersteld om wat van het bestuurlijke leven, d.w.z. het college van bestuur of in andere omstandigheden de universiteitsraad, om dat te verwoorden en uit te brengen.

Er zijn andere opvattingen, die gaan in de richting van niet-ambtelijke voorlichting, die formeel erg los staat van het bestuur. Die is meer opgehangen aan een voorlichtingsraad of een voorlichtingscommissie.

Je moet je er natuurlijk voor wachten dat men je gaat zien als een spreekbuis van het bestuur.

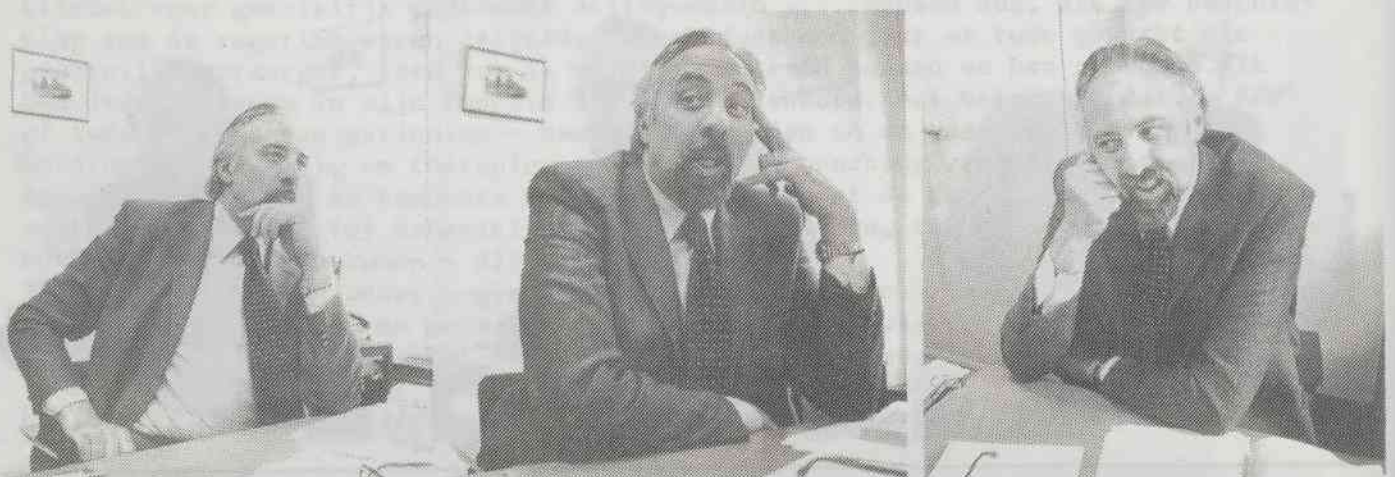
Ja, dat is het risico. Dat je op een gegeven moment gezien wordt als "his masters' voice". Dat is het risico van de situatie van het moment. Ik vraag me dan ook af of dat op den duur zo zou moeten blijven.

Ik kom nog wel eens op het punt dat ik ga zeggen: ik zou die hele structuur nog maar eens een keer bekijken.

Krijg je voldoende informatie vanuit de universitaire gemeenschap?

Ja. althans zoveel als ik hebben wil. Er zal zich in commissies heel wat afspe-len wat ik niet weet. Het is niet zo, dat ze met alles naar mij toekomen, maar de inlichtingen die ik wil hebben, die krijg ik.

Zijn er binnen de universiteit afspraken gemaakt over wat leden van de universitaire gemeenschap aan de pers kwijt willen?

Die afspraken zijn er wel, zij het dat niet iedereen zich daar altijd aan houdt. Als het gaat over het vakgebied van bepaalde mensen, dan is het natuurlijk onzin dat dat via een afdeling voorlichting zou moeten lopen. Ik heb daar verder geen enkele behoefte aan.

Er is indertijd wel een afspraak gemaakt, dat als er zaken zijn, die het beleid van de universiteit betreffen, dat het contact met de pers tenminste in overleg met de afdeling voorlichting gebeurt.

Wel met de vrijheid voor iedereen om zijn mening te zeggen, het is mijn taak wel om met de mensen te spreken van: realiseer je je wel wat de consequenties zijn als je iets zus of zo brengt?

Als je niet zoveel ervaring hebt en vrij achteloos praat. En dan je achteraf rot schrikken wat er in de krant is gekomen. En dan hebben de journalisten het altijd gedaan.

Het moet - vooral in de regio - duidelijk zijn wat we aan het doen zijn.

Als je de misverstanden neemt over wat wij hier aan het doen zijn, in de regio, ook bij de artsen, om maar een groep te noemen. Zij zijn ofwel verkeerd geïnformeerd, lopen met denkbeelden, waarvan je denkt: hoe komen ze er in godsnaam bij. Ik denk dat er in de regio duidelijker moet worden wat we aan het doen zijn.

Het is belangrijk dat men op de hoogte is van wat er hier gebeurt.

Als Rob Wesdorp hier (de Limburger, za. 18 juni j.l.) zegt dat, (citeer) "Het is natuurlijk aardig als je weet hoe je een patient met een gebroken been psychologisch kunt opvangen, maar van een arts vraag je op de eerste plaats of hij een gebroken been kan zetten". Dan beginnen de problemen. Het is natuurlijk een opmerking - hij zal het wel goed bedoelen - die aanleiding geeft tot misverstand, dat er toch al is.

Dat hier eigenlijk aan het medische vak niets gedaan wordt, eigenlijk alleen aan gedragswetenschappelijke kanten, psychologie, psychologische begeleiding.

Terwijl het eerste wat die kerels hier moeten leren het vak is en daar wordt aan gewerkt. Dit bevestigt zo'n misverstand. Het wordt dus vreselijk belangrijk dat je de buitenwereld, met name de regio, wat meer zicht geeft op wat we aan het doen zijn.

Ben je tevreden met de plaats die je binnen Maffius hebt?

Als ik zeg dat ik niet tevreden ben dan klinkt dat alsof ik mij tekort gedaan voel. Ik heb me de laatste tijd wel afgevraagd wat het adviseursschap van Maffius betekende. Ik zit nu nog bij de leesvergaderingen. En ik zit me eigenlijk ook af te vragen of dat een zinvolle taak is.

Maar, dat wil ik wel een keer binnen de redactie bespreken.

Wat het blauwe gedeelte betreft ... ja ... als je natuurlijk zomaar uit allerlei middelen kan putten, dan wil ik helemaal geen blauw gedeelte. Dan wil ik iedere dag een volledige krant.

Maar het is nu een goede werkvorm om, gecombineerd met Maffius wat officiële informatie te doen. Alleen moet het rommelige geheel ervan wat beter gecoördineerd worden.

Het is ter discussie geweest de mogelijkheid en wenselijkheid van een apart mededelingenblad.

Dat heeft natuurlijk personele consequenties?

Ja, aan de ene kant mogelijkheid om het blauwe gedeelte vaker te laten uitkomen. Aan de andere kant de personele consequenties. Zoals op het ogenblik de zaken gaan, heb ik moeite de lopende dingen gaande te houden. Nu moet ik oppassen dat ik geen pleidooi ga houden voor personeelsruimte op een plaats waar dat niet thuishoort.

Wij zijn op het moment net bezig met de begroting. Ik denk wel dat er in de sfeer van het personeel toch wat moet gebeuren op de afdeling als ik inderdaad wat dingen wil doen die ik eigenlijk wel nodig vind.

Is er een landelijk overleg van voorlichtingsfunctionarissen aan universiteiten en hoge scholen?

Ja, uiteraard met de afkorting R.V.A.W.O. (= raad voorlichtings-ambtenaren wetenschappelijk onderwijs). We troffen elkaar tot nu toe een keer of tien per jaar.

We hebben onlangs afgesproken dat we dat wat minder vaak gaan doen. Maar dan wel vaker bij elkaar te komen rondom mensen, die bezig zijn met een bepaald project. Er is nu b.v. een groep die bezig is met documentatie-afdelingen.

Dat om na te gaan wat er nu binnen de universiteiten ligt. Wat er aanwezig is binnen de verschillende afdelingen voorlichting aan documentatie. En ook wat er aanwezig zou moeten zijn. Heel concreet bezig zijn aan een bepaald project.

We gaan binnenkort eens praten met die collega's voorlichters die de positie hebben, spreekbuis te zijn van het college van bestuur. Waar we het straks over hadden: Wat levert dat voor problemen op en dat soort zaken. We willen meer toe naar echte contacten en minder naar de verplichte maandelijkse bijeenkomsten met een agenda en notulen en dergelijke, want inhoudelijk stelt dat niet veel voor.

Wat vind je van extra-honorering? Persoonlijk?

Als je hoort van de regeling die Klein voorstaat en je ziet de herrie daar omheen, dan denk ik dat we best blij mogen zijn met de regeling die we hebben en dat die functioneert. Ik denk dat dat bij de gegeven omstandigheden de best denkbare regeling is.

Ik vind persoonlijk en principieel dat iemand die een inkomen heeft op het niveau van een hoogleraar of daar niet zo vreselijk ver vanaf..het zou vanzelfsprekend moeten zijn, dat als hij om wat voor reden ook in de gezondheidszorg werkzaam is, dat hij daar geen extra inkomsten voor toucheert, maar als de markt van dien aard is, dat je het wel kunt vergeten om mensen te krijgen, dan kun je moeilijk anders dan iets dergelijks te doen. Ik hoop wel dat we in de loop van de jaren naar een situatie toegroeien, waarin dat niet meer nodig is.

Er zijn toch best gezinnen in dit land die met iets minder moeten rondkomen dan een hoogleraar en die slagen daar ook in. Dus ik vind het niet nodig.

*Wat vind je van het onderwijsexperiment hier?
Je hebt vroeger zelf in het onderwijs gezeten.*

Ik zei straks al: ik kan eigenlijk alleen dingen naar buiten dragen, als ik er zelf wat in zie, als ik er zelf lol in heb. En ik moet zeggen: ik kijk nu natuurlijk van buiten af tegen dat onderwijs aan. Ik ben wat dat betreft ook helemaal niet deskundig, met name op het gebied van medisch onderwijs. Maar ik moet wel zeggen dat ik het bijzonder aantrekkelijk vind.

Ik vind het op zichzelf bijzonder waardevol dat het überhaupt eens een keer op een andere manier gebeurt.

Ik denk dat we toen in De Pompekliniek de fout gemaakt hebben dat we wel met iets nieuws bezig waren, maar dat we slecht geëvalueerd hebben van wat we aan het doen waren. We hebben daardoor ook niet de mogelijkheid gehad om bij te sturen.

Het valt me hier op dat binnen de grenzen van het mogelijke wel telkens geprobeerd wordt te kijken waar men nu staat, dingen hard te maken, te evalueren en dat soort zaken. De kans is dan groter dat je er doorheen komt en dat het lukken gaat.

Heb je nog iets op je hart?

Ja... ik heb 9 jaar in het onderwijs gezeten en toen 9 jaar in de Pompekliniek. Toen ik uit de Pompekliniek wegging lag die op zijn gat. Toen zei een collega van mij: Nou ga je zeker 9 jaar naar Maastricht. Probeer in ieder geval het daar minder gauw op zijn gat te krijgen, dat moet toch te doen zijn!

Daags na de onderwijsbijeenkomst van donderdagavond 23 juni j.l. vroeg ik Joep om een korte indruk van het geheel.
Hier volgt zijn commentaar.

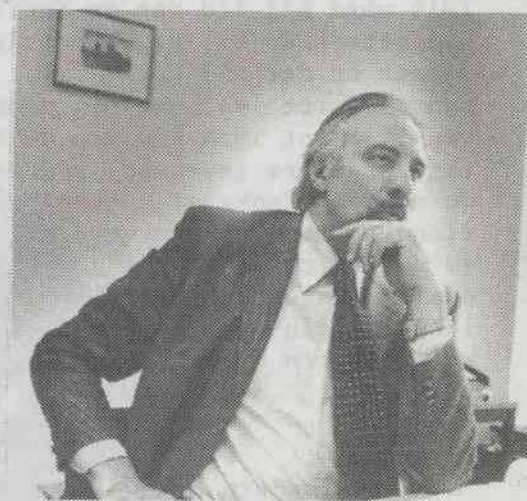

Hoe vond je het gisteravond?

Slecht! Men is er over en weer niet in geslaagd een gevoel te kweken van samen de schouders te zetten onder de gigantische problemen, waar de faculteit zich de komende jaren voor geplaatst ziet. Ik vond de avond ook een slechte demonstratie van wat wij onder attitudevorming verstaan. De vier heren achter de tafel belichaamden voormijn gevoel, zonder het te willen, het klassieke medische model: de patient zegt: 'Dokter, ik ben zo bang dat ik wat aan mijn hart heb', en de dokter praat alleen over dat hart en hoe goed het cardiogram was, maar hij doet niets met de angst en de onrust van de patient. De studenten riepen honderd man sterk, dat ze doodsbang zijn, dat hun opleiding de mist in gaat. Het enige wat de staf deed was sussend praten in de sfeer van technische oplossingen van de problemen die naar voren kwamen. Maar de eigenlijke angst en onrust, die werden niet opgepikt. Nu is dat ook wel verschrikkelijk moeilijk!

Annemiek Mellink zei het, vond ik, wel goed: Wij graven als maar kuiltjes en jullie gooien er alleen maar opnieuw zand in. Misschien wordt Annemiek wel een goeie dokter....

Trouwens, als het er om gaat de onrust van de studenten serieus te nemen: hoeveel medewerkers heb jij gezien? De meesten hebben niet eens de moeite genomen te komen.

Glorieuze afbeelding van Petrus Regout, industrieel.

Een eeuw modern kapitalisme De Regouts Leed en strijd van Maastrichts' proletariaat door M H Ubachs

" Daar leven ze in hun eenkamerkrot, waarop ze met tien hokken, waarin alle broertjes en zusjes geboren zijn en waar ieder schaamtegevoel is afgestompt. Daar koken ze, daar waschen ze en wordt er geslapen. Wat een zedelijke en moreele verworping in de stad met haar vele Roomsche kerken en kloosters, die iederen morgen en avond, ja alle uren van den dag hun klokken laten beieren om te getuigen dat Maastricht eene Christenstede is! "

Bovenstaand citaat is genomen uit het boek " Een eeuw modern kapitalisme. De Regouts. Leed en strijd van Maastrichts'proletariaat " van M.H. Ubachs. Het boek verscheen voor het eerst in 1934, maar werd onlangs op initiatief van de Maastrichtse KWJ opnieuw uitgegeven bij de uitgeverij LINK te Nijmegen. Het boek is nu voorzien van een inleiding en aantekeningen van de hand van de historicus Jos Perry.

De schrijver, Ubachs

Michael ("Geel") Ubachs kwam in 1910 als schrijnwerker naar Maastricht. In 1914 werd hij lid van de Sociaal-Demokratische Arbeiderspartij (SDAP) en was hij betrokken bij de oprichting van een vakorganisatie voor schilders, timmerlieden en dergelijke.

Van 1919 tot 1941 zat hij voor de SDAP in de gemeenteraad, bovendien was hij van 1931 tot 1934 lid van de Provinciale Staten. Hij was een bijzonder fel, door tegenstanders gevreesd, redenaar en ook in dit boek neemt hij geen blad voor de mond. Ondanks zijn gespierde taal was hij echter alles behalve een revolutionair; men kan hem eerder een typische sociaal-demokraat noemen en, net als de Maastrichtse afdeling van de partij, van de gematigde vleugel. Het aanvaarden en dragen van regeringsverantwoordelijkheid was voor hem minstens zo belangrijk als opkomen tegen onrecht, en om dat te bereiken wilde hij zelfs nog wel eens een onvertogen woord inslikken!

Regout

"Een eeuw modern kapitalisme" is het verhaal van de klassestrijd in Maastricht, de strijd van de arbeiders tegen hun tegenspelers, het fabrikantengeslacht Regout, de klerus en het gezag.

Regout stichtte zijn aardewerk industrie in de dertiger jaren van de vorige eeuw, toen de vestigingsstad Maastricht door de Belgische opstand volledig geïsoleerd was. De onderneming maakte een stormachtige groei door en werd een der eerste groot-industriën van Nederland. Arbeidskrachten waren voldoende voorhanden: Regout kon rijkelijk putten uit het leger van paupers en bedelaars, die eenmaal te werk gesteld, op een ongekennde manier werden uitgebuit en ontmenselikt. Daarvoor zou de Staat hem ook nog dankbaar moeten zijn, zo vond Regout, want hij haalde tenslotte door de tewerkstelling in zijn fabrieken een hoop ellende van de straat. Regout vond dan ook dat de Staat ondernemers als hij een bepaald bepaald bedrag per werknemer moest betalen.

Erbarmelijke gezondheidssituatie

Ubachs beschrijft uitgebreid de merkwaardige ideeën en praktijken van Regout. Hij besteedt in het eerste deel van zijn boek ook veel aandacht aan de gevolgen hiervan voor de Maastrichtse arbeiders: de ellendige werkomstandigheden in "Regout's moordhollen", de lange arbeidstijden (bij overschakeling van dag naar nachtploeg maakte men b.v. 36 uur aan een stuk vol), de hongerlonen, vrouwen- en kinderarbeid.

Baby's werden meegenomen naar de fabriek om in de pauzes verzorgd te worden, kleuters werden thuis overgelaten aan de zorgen van kinderen die nog te jong waren om naar de fabriek te gaan werken.

De arbeiders en hun gezinnen "woonden" in de krottenwijken van Maastricht, of in een door de ondernemer gebouwd "proletarisch-pakhuis", heel deftig "cite ouvriers" genaamd.

Het bekendste is het huis dat Regout in 1863 liet bouwen: de "Groene Bouw", waar in een kleine ICC kaners ongeveer 70 gezinnen waren ondergebracht.

Door de slechte werk- en woonsituatie waren er vaak ziektes en epidemieën. Ubachs schrijft:

"De hygiëne liet, zoo niet alles, dan toch erbarmelijk veel te wensen over. Allerhande gedefinieerde ziekten werden met kwakzalvermiddelen bestreden. De TBC heette in den volksmond de - pottememkes krenkde -. Zij woedde in Maastricht in al haar verschrikking en richtte ruineuse verwoestingen aan. In 1888 brak cholera-epidemie uit in de volksbuurten. Schrik en ontsteltenis heerschten in de volksbuurten.

Ruim drie honderd arbeiders en slechts zeven burgers werden door de vreeselijke ziekte ten grave gevoerd.

In de Raamstraat woonden gemiddeld in ieder huis 18 personen. Deze straat telde 879 bewoners opgedrongen in 49 woningen. Vijf procent der inwoners viel ten offer aan de epidemie. De Sint Antoniusstraat telde 16 inwoners per woning. Hier stierf twee procent der inwoners. In het thans ruim verbrede Kokschoefstraatje, dat vanaf de Kleine Gracht door het Huzarenpoortje bereikbaar was woonden 207 menschen, in iedere knot 14. Hier woedde de cholera het hevigst. Niet minder dan 12 procent, of 35 bewoners, liet er het leven.

De ziekte beperkte zich in hoofdzak tot de volksbuurten.

De scheiding naar de klassen werd door de geschiedschrijvers zeer zorgvuldig geadministreerd naar 't voorbeeld der oorlogskroniekschrijvers, die in de navolgende terminologie zoo een doodenlijst samengesteld zouden hebben. - Wij verloren zeven man aan dooden, de vijand drie honderd. -

De scheiding naar de standen werd conoentieus - ook door de bedienaren van den Roomsche eeredienst - in acht genomen. Vooral bij begrafenissen kwam

dit scherp tot uiting en moest den arbeider aanvoelen dat hij niet hoog in tel was. Werd een burger begraven dan liepen er tot 30 geestelijken achter de lijkbaar en werden er vloerkleden uitgespreid en een zee van kaarsen ontstoken, terwijl een niet te stuïten vloed van latijn gepreveld en gezongen werd. Stierf een proletarische zwoeger dan was het haastwerk om hem zoo spoedig mogelijk weg te ruimen. 's Morgens voor dag en daas liepen dan één of twee geestelijken gehaast - een koorknaap met kruisje voorop - naar de volksbuurt. De gammele uitgesleten steektrapjes, die naar de doodenkamer leidden, waren wel eens te eng of te verrot om den doode over te vervoeren. Houten balken werden dan dwars over de straat, hetzij van raam tot raam, of van dakgoot tot dakgoot gelegd, waaraan een katrol werd bevestigd. Zoo werden de dooden uit hun nauwe krotten gehaald. Even gehaast als hij gekomen was - met een lamp bijgelicht - verdween de begrafenistoet weer, want de Roomsche priesters hadden weinig tijd te verliezen; overal waren dooden, overal was geweeklaag! En straks, in 't volle daglicht werd allicht een burger begraven! - Zeven burgers en drie honderd arbeiders! -

Och! voor de navolgers van den Christus in dese Roomsche veste beteekende dit ongeveer voor iedere roep evenveel ceremoniën.

Voor hen brachten, die zeven burgers zóóveel kerkelijke plechtigheden mee, als die drie honderd proleten te samen.

En zij verdiende in die dagen geld - veel geld! de geestelijkheid.

Na de ramp werden de gapingen in de gelederen van het proletariaat opnieuw aangevuld.

Duitschers, Bohemers, Walen, Vlamingen, Hollanders, stroomden opnieuw de stad van Sint Servaas binnen in de val van den kapitalistischen moloeh om door zijn vraatzucht opnieuw verslonden te worden.

Opnieuw vond dezelfde uitbuiting en onder dezelfde omstandigheden plaats als voorheen.

De machthebbers bleven door 't vreselijke gebewen onberoerd!

Wat én wie hadden ze te duchten?

De kindereexploitatie nam steeds afsichterlijker proporties aan.

De opkomst van de arbeidersbeweging.

Decennia lang werden deze toestanden lijdzaam ondergaan door het proletariaat. De standenstaat was immers door God gewild en de katholieke geestelijkheid smoorde ieder opstandig geluid met hel en verdoemenis. Bovendien moedigde de grote afhankelijkheid van de fabrikant niet bepaald aan tot verzet.

In de laatste kwart eeuw zou hier toch langzaam verandering in komen. Autochtone Maastrichtenaren als Willem Vliegen (typograaf) en Gerard Pieters (fabrieksarbeider) brachten hun socialistische ideeën onder de arbeiders.

Geheime clubs werden opgericht. In 1886 brak de eerste staking uit in Maastricht: de glasblazers van Regout kwamen spontaan in verzet tegen de zoveelste verlaging van de tarieven.

Er was intussen ook al een bond opgericht die opkwam voor algemeen kiesrecht. Algemeen kiesrecht was immers een belangrijke voorwaarde om te komen tot een machtsformatie van de arbeidersklasse die de heersende wantoestanden uit de wereld kon helpen. De aanhang van de beweging groeide snel. De bladen die door de opkomende socialistische beweging werden uitgegeven vonden overal op straat gréttig aftrek en de oplage steeg enorm. De vieringen van de eerste mei (sinds 1890) waren jaarlijks massale manifestaties die weinig twijfel lieten over de gezind-

Uitgaan van de Sphinx-fabriek omstreeks 1910.

heid van de deelnemers.

Steeds openlijker durfde men de gehate fabrikanten tegemoet te treden bij de steeds veelvuldiger konflikten en stakingen.

De redaktie van de tegenpartij bleef niet uit. Eensgezind maakten ondernemers, geestelijken en autoriteiten front tegenover de groeiende rode invloed. Men putte rijkelijk uit een bedenkelijk, en overigens nog steeds bekend (!) arsenaal broodroof, intimidatie, ontslag, politie-optreden, laster, weigering van sakramenten, huisuitzetting, zaalafdriving, tegen elkaar opzetten van arbeiders etc.

Een en ander had tot gevolg dat de beweging op het einde van de jaren negentig een inzinking kreeg, voor een belangrijk deel veroorzaakt door de teleurstellende afloop van de glasslijpersstaking van 1896. Na de eeuwwisseling zorgde een hernieuwde propaganda en initiatieven voor een herleving. De aanhang van de socialisten steeg weer snel, hetgeen ook af te leiden viel uit de uitslagen van de verkiezingen waaraan werd deelgenomen. In 1919 verwierf de SDAP maar liefst 9 van de 25 zetels in de Maastrichtse gemeenteraad.

Ubachs' boek is zeker geen historische verhandeling in strikte zin. Daarvoor is zijn verhaal te anekdoties, rommelig en brokkelig. De aanvullingen van Jos Perry vormen een welkome aanvulling. Ubachs geeft echter wel een tijdsbeeld dat in de gangbare geschiedschrijving doorgaans ontbreekt. Zijn boek is naar mijn mening dan ook een belangrijk document, en bepaald niet alleen voor hen die historisch geïnteresseerd zijn. Maar juist ook voor hen die anno 1977 strijden voor een rechtvaardiger samenleving en daarbij wellicht motivatie en inspiratie putten uit hetzelfde socialisme dat de Maastrichtse arbeiders bezielde.

Het boek van Ubachs is wellicht ook interessant voor studenten op de RULg die zich verdiepen willen in de oorzaken van de ziektes.

In het boek komt herhaaldelijk naar voren dat de erbarmelijke werkomstandigheden in Regouts' aardewerkfabrieken en de slechte woonomstandigheden er oorzaak van waren dat het met de gezondheid van de arbeiders slecht gesteld was. Ook vandaag de dag zijn er genoeg tekenen die erop wijzen dat gezondheid te maken heeft met werk-, woon-, en leefomstandigheden.

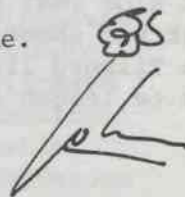
Het is dan ook zaak dat studenten zich actief bezighouden met het zoeken naar de achterliggende oorzaken van ziektes, en wellicht samen met organisaties binnen de arbeidersbeweging opkomen voor betere werk-, woon-, en leefomstandigheden voor de bevolking.

JAN MUYTJENS.

"Het is in de huidige maatschappij vaak de gewoonte om weinig genuanceerd en discriminerend te denken.

Zo worden onderscheidingen tot tegenstellingen"

Appleknockers Flophome.

26e O en W toernooi TWENTE 10 juni 1977

RUL KAN DE POEDELPRIJS NIET BEHOUDEN

Ondanks de goede mentale voorbereiding (trainingskamp) en de taktische adviezen van de chefs d'equipe moest de Maastrichtse ploeg dit jaar de zo fel begeerde poedelprijs dan toch afstaan aan Rotterdam. Dit ondanks het feit dat de verschillende teams in hun onderdeel verwoede pogingen deden om de laatste plaats te bemachtigen.

Het taktisch concept was zodanig dat bij die disciplines die niet meetelden voor de eindklassering, zoals vissen en klootschieten, de eerste plaats werd behaald, terwijl bij de sporten die wel van belang waren voor de algemene klassering ernaar gestreefd werd de laatste plaats te bezetten. De eerste fase werd vlekkeloos uitgevoerd, Cees Verlaan werd met een verschil van meters vis tot algemeen universitair viskampioen uitgeroepen, terwijl Jan Bestebreurtje op zijn specialiteit (klootschieten) eveneens bewees een onbetwist kampioen te zijn.

Eindklassement

1. Delft	1368
2. Twente	1364
3. Nijmegen	1290
4. Wageningen	1248
5. Amsterdam	1246
6. Eindhoven	1138
7. Utrecht	1118
8. Groningen	1060
9. O en W	1042
10. A'dam VU	1040
11. Leiden	972
12. Maastricht	786
13. Tilburg	752
14. Rotterdam	662

<u>Vissen</u>	1. Maastricht	441,7	cm vis
	2. Nijmegen	109,7	cm vis
	3. Eindhoven	88,5	cm vis
	4. Delft	76,6	cm vis
	5. Twente	49,5	cm vis
	6. Leiden	37,4	cm vis
	7. Wageningen	36,8	cm vis
	8. Groningen	34	cm vis
	9. Rotterdam	27	cm vis
	10. Amsterdam	20,5	cm vis
	11. O en W	20	cm vis
	12. Tilburg	-	
	13. A'dam VU	-	

Klootschieten 1. Maastricht

Overige klasseringen
onbekend!

De tweede fase van het reeds vermelde plan verliep allerm minst vlekkeloos, het probleem hier was het keiharde feit dat verschillende "geselecteerden" te goed waren.

Opvallend is de gedeelde eerste plaats van onze schakers (Kees v.d. Meer en Jan van Reek) , voor klassement 2e achter Twente, en verder de zondermeer verrassende resultaten van de volleybal-dames (8e plaats), badminton (9e plaats en tafeltennis (10e plaats).

Vermeldenswaardig is verder nog dat bij de tennissers Nanno Kranenburg alle door hem gespeelde enkelpartijen won, gelukkig konden zijn teamgenoten deze verbluffende tegenvaller op een sportieve wijze compenseren, zodat uiteindelijk toch nog een 12e plaats behaald werd.

Slechts de voetballers hadden het taktisch concept goed begrepen en uitgevoerd. Zij scoorden geen enkel doelpunt, behaalden geen gele kaarten en legden zonder enig probleem beslag op de veertiende plaats.

Tot slot rest mij nog op te merken dat men het de dammers absoluut niet kwalijk kan nemen dat zij op de dertiende plaats eindigden; de afgevaardigden van Tilburg lieten namelijk verstek gaan waardoor zij zondermeer beslag wisten te leggen op de veertiende plaats.

Standen

<u>Schaken:</u>	1. Twente	18½
	2. <u>Maastricht</u>	18½
	3. Tilburg	18
	4. Eindhoven	17½
	5. Utrecht	16½
	6. Leiden	14
	7. Rotterdam	14
	8. Wageningen	13½
	9. Groningen	12½
	10. O en W	12
	11. Nijmegen	11½
	12. Delft	9½
	13. Amsterdam	4
	14. A'dam VU	2

<u>Volleybal:</u>	1. Nijmegen
	2. Amsterdam
	3. Utrecht
	4. A'dam VU
	5. O en W
	6. Wageningen
	7. Twente
	8. <u>Maastricht</u>
	9. Groningen
	10. Delft
	11. Eindhoven
	12. Rotterdam
	13. Tilburg
	14. Leiden

<u>Badminton:</u>	1. Utrecht
	2. Eindhoven
	3. Groningen
	4. O en W
	5. Delft
	6. Leiden
	7. Wageningen
	8. Amsterdam
	9. <u>Maastricht</u>
	10. Nijmegen
	11. A'dam VU
	12. Tilburg
	13. Twente
	14. Rotterdam

<u>Tafeltennis:</u>	1. Nijmegen
	2. O en W
	3. Delft
	4. Wageningen
	5. Twente
	6. Leiden
	7. Utrecht
	8. Eindhoven
	9. Rotterdam
	10. <u>Maastricht</u>
	11. A'dam VU
	12. Tilburg
	13. Amsterdam
	14. Groningen

<u>Tennis:</u>	1. A'dam VU
	2. Groningen
	3. Delft
	4. Amsterdam
	5. Tilburg
	6. Rotterdam
	7. Leiden
	8. Wageningen
	9. Nijmegen
	10. O en W
	11. Twente
	12. <u>Maastricht</u>
	13. Eindhoven
	14. Utrecht

<u>Dammen:</u>	1. O en W
	2. Twente
	3. Groningen
	4. Utrecht
	5. Delft
	6. A'dam VU
	7. Eindhoven
	8. Amsterdam
	9. Nijmegen
	10. Rotterdam
	11. Wageningen
	12. Leiden
	13. <u>Maastricht</u>
	14. Tilburg (niet opgekomen)

<u>Bridge:</u>	1. Amsterdam
	2. Leiden
	3. Twente
	4. Nijmegen
	5. Wageningen
	6. Tilburg
	7. Eindhoven
	8. A'dam VU
	9. Groningen
	10. Delft
	11. Rotterdam
	12. Utrecht
	13. O en W
	14. <u>Maastricht</u>

<u>Voetbal:</u>	1. Delft
	2. Amsterdam
	3. Wageningen
	4. Twente
	5. A'dam VU
	6. Utrecht
	7. Eindhoven
	8. Tilburg
	9. Nijmegen
	10. Groningen
	11. Leiden
	12. Rotterdam
	13. O en W
	14. <u>Maastricht</u>

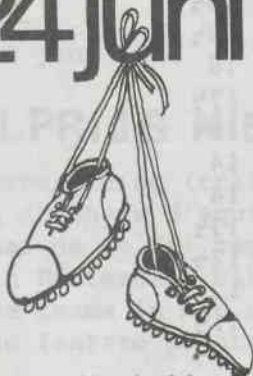
sportdag 24 juni '77

in de Sporthal te BELFORT.

SPORT-

SPORTIEF/

ONSPORTIEF.

Sport, dat zeer zeker:

Er was een zeer gevarieerd programma. We hebben ons best vermaakt.

Iedereen kon aan zijn trekken komen, van blote benen tot vreemdsoortig geklede figuren toe.

Er werd gerend van links naar rechts, over en weer geschreeuwd, los die bal, kijk uit je ogen, neem een tackel etc. etc.

Naast volleybal, voetbal en tafeltennis kon men ook zijn lusten botvieren in de zeskamp, zeer vernuftig uitgedacht door enkele sadistische figuren, die zo nodig een mat van de ene kant van de zaal naar de andere wilden hebben, Ze waren er nog te beroerd voor om even een hand te helpen, en op de vloer mocht je ookal niet komen, dan kreeg je namelijk strafpunten.

Maar ja, uitgesloofd hebben we ons wel.

De meest fanatieke ploeg waren wel de B.M.C.ers, U weet wel, die van het lied.

Onze lof gaat uit naar degenen, die alles georganiseerd hadden, en met name natuurlijk Gerard,

als sportleider en -organisator ben je geslaagd.

Sportief/onsportief:

De sportiviteit was ook in hoge mate aanwezig, hoewel niet bij allen.

De meeste deelnemers hebben geploeterd, hun beste beentje voorgezet, ookal hebben we dan niet allemaal de eerste plaats bereikt.

Het gaat uiteindelijk om het samen sport bedrijven in een prettige sfeer,

Wie de meeste punten maakt is "Nebensache".

Onsportief, omdat enkele zogenaamde "sportievelingen", de zgn. "goeie" zich niet altijd even billijk gedroegen t.o.v. de zgn. "onbenullen", zij, die niets kenden.

Ik zeg danook,

een tweede sportdag: ja graag,

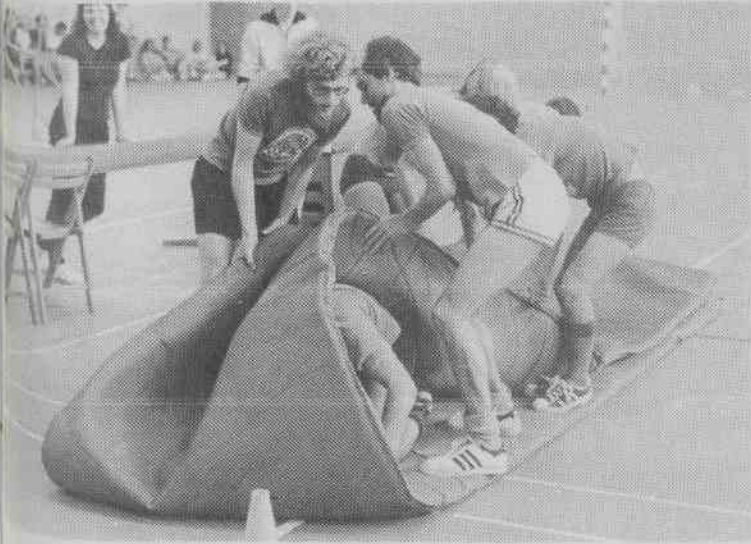
Maar dan wel op een leuke manier, zonder opmerkingen van het ene adres naar het andere adres,

ook zonder het ophalen van schouders over het "onbenul" van sommige spelers in een bepaalde sport.

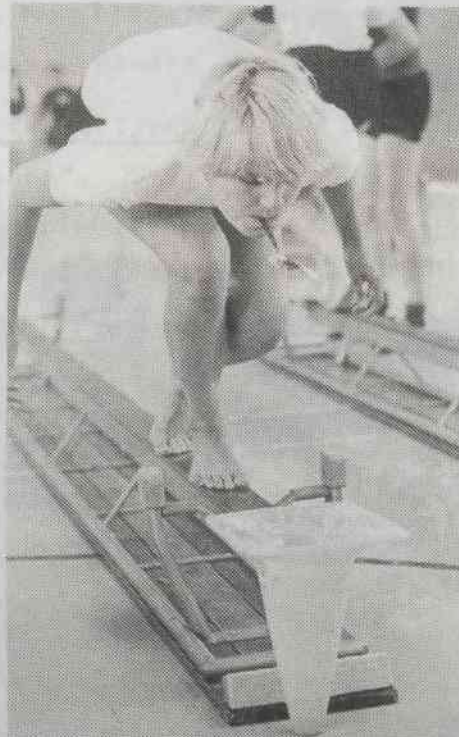
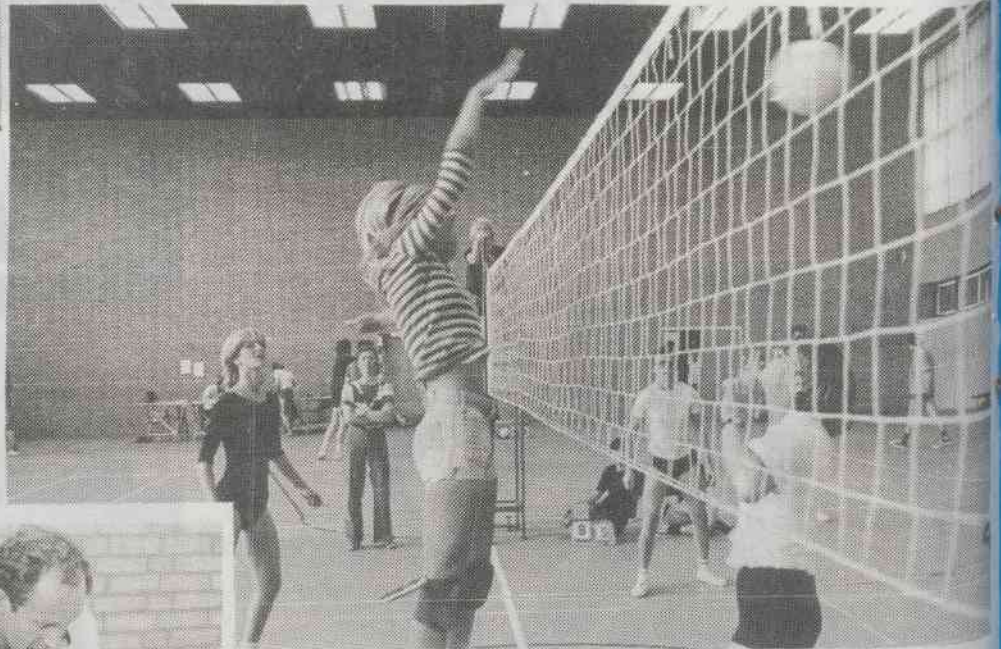
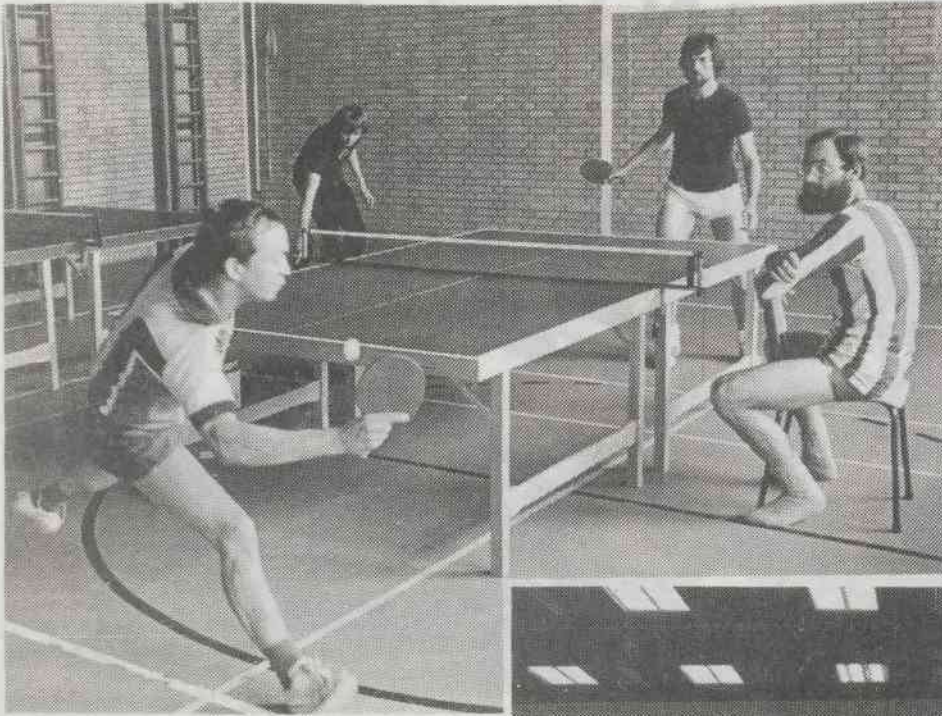
De sc'eidsrechter zit er uiteindelijk alleen maar om te fluiten,

niet om mee te spelen of te reageren met de spelers.

Introductiedag medewerkers

Woensdag, 22 juli is voor het eerst een introductie-dag gehouden voor medewerkers van de universiteit die recent in dienst zijn getreden. Deze dag was georganiseerd door de dienst PZ en SB en door de afdeling Voorlichting. Er werd algemene informatie geboden over onderwijs en onderzoek en er werden bezoeken gebracht aan het Biomedisch Centrum en aan Vijverdal. De dag werd besloten met een kennismakingsborrel in het Trefcentrum, waarvoor o.m. CvB, voorzitter U-Raad, Faculteitsbestuur en anderen waren uitgenodigd. In de toekomst zullen regelmatig dergelijke introductiedagen worden gehouden. Medewerkers die al langer in dienst zijn, maar die toch graag eens een dergelijke dag zouden meemaken kunnen zich daartoe -uiteraard in overleg met hun chef-, opgeven bij H. Ruijters van de dienst PZ. Zo mogelijk zullen ze dan voor een van de volgende dagen worden uitgenodigd.

Sportdag en eindfeest

De eerste sportdag van de Rijksuniversiteit Limburg op vrijdag, 24 juni is voortreffelijk geslaagd. De organisatie verliep vlekkeloos en mede dank zij het fraaie weer, was er voor deelnemers en toeschouwers veel te genieten. De uitslagen zijn:

Voetbal

1. Studenten II	6 pt.
2. Studenten III	5 pt.
3. Hoofdgebouw	4 pt.
4. Studenten I	3 pt.
5. Biom. Centrum	2 pt.
6. Vijverdal	1 pt.

Volleybal

DAMES

1. Studenten I	6 pt.
2. Studenten III	5 pt.
3. Hoofdgebouw	4 pt.
4. Vijverdal	3 pt.
5. Biom. Centrum	2 pt.
6. Studenten II	1 pt.

HEREN

1. Studenten III	6 pt.
2. Studenten II	5 pt.
3. Biom. Centrum	4 pt.
4. Vijverdal	3 pt.
5. Hoofdgebouw	2 pt.
6. Studenten I	1 pt.

Tafeltennis

1. Studenten I	6 pt.
2. Biom. Centrum	5 pt.
3. Vijverdal	4 pt.
4. Studenten II	3 pt.
5. Studenten III	2 pt.
6. Hoofdgebouw	1 pt.

Winnaar persoonlijk

DAMES: Mirjam van Hooff

HEREN: Dan Hoevenaars

Cross

1. Studenten II	6 pt.
2. Hoofdgebouw	5 pt.
3. Biom. Centrum	4 pt.
4. Studenten III	3 pt.
5. Vijverdal	2 pt.
6. Studenten I	1 pt.

Zeskamp

1. Biom. Centrum	6 pt.
2. Studenten III	5 pt.
3. Studenten I	4 pt.
4. Hoofdgebouw	3 pt.
5. Studenten II	2 pt.
6. Vijverdal	1 pt.

EINDKLASSEMENT

1. Studenten III	26 punten
2. Studenten II	23 punten (2 eerste plaatsen)
3. Biom. Centrum	23 punten (1 eerste plaats)
4. Studenten I	21 punten
5. Hoofdgebouw	19 punten
6. Vijverdal	14 punten

Uitslag Cross

1. Hupperts	II
2. Kuipers	BMC
3. Portegijs	I
4. Konsten	II
5. Wenting	HGB
6. Heuts	HGB
7. Verstappen	BMC
8. Rensma	III
9. Gerarts	I
10. Havenith	II
11. v. Geel	HGB
12. v.d. Heyden	II
13. Janssen	III
14. Hannen	BMC
15. Hellemons	II
16. v.d. Knaap	II
17. Pasmans	III
18. Frederik	BMC
19. Slaaf	BMC
20. Frissen	HGB
21. Herens	HGB
22. Zinken	Vijv.
23. Breda Vriesman	BMC
24. de Bruyn	Vijv.
25. Ploumen	Vijv.
26. Schreur	Vijv.

Klassement Cross

1. Studenten	II	15
2. Hoofdgebouw		22
3. Biom. Centrum		23
4. Studenten	III	38
5. Vijverdal		71
6. Studenten	I	

Op het ogenblik waarop dit geschreven wordt is nog niet bekend of ook het door KOKO op de avond van deze dag georganiseerde EINDPEEST zal slagen. Gezien de verrichte voorbereiding en hoeft daaraan echter nauwelijks getwijfeld te worden.

PUBLICATIES

Prof.dr. K.H. Rahn publiceerde in "Nieren-und Hochdruckkrankheiten" (nr. 1, 1977) een artikel getiteld: "Antihypertensive Therapie bei Niereninsuffizienz".

A.D. Muller, J.M. van Doorn en H.C. Hemker publiceerden in Nature 267, 616-617, 1977 "Heparinlike inhibitor in blood coagulation in the normal newborn".

Telefoongids

Er is een nieuwe lijst van namen van medewerkers en van interne telefoonnummers in voorbereiding. Het zal wel september worden voor deze klaar kan zijn.

Maandelijks Lijst van nieuw bij de Rijksuniversiteit Limburg in dienst getreden medewerkers en medewerkers.

wie

Dr. H.A.J. Lemmens

Mej. M. Klings

Drs. T.L. Kho

Mw. L. van Randwijk - Lippens

wie

Dhr. P.C.F. Paardekooper

Prof.dr. A.A. Fischer

Mw. M.H.F.A.G.H. Stroucken-Zeguers

wat

Wetenschappelijk Hoofdmedewerker

Wetenschappelijk medewerkster

Wetenschappelijk medewerker

Medewerkster Studielandschap

waait

Stagiaire

Hoogleraar

Administratief medewerkster

waar

per 1 maart 1977.

Algemene Heelkunde

per 1 mei 1977.

Biochemie

per 1 juli 1977.

Farmacologie

Onderwijsontwikkeling

weg

per 4 juni 1977.

Civiele Zaken

per 1 juli 1977.

Klinische Psychiatrie

Sociale Psychiatrie

VERSLAG VAN EERSTE INTRODUKTIE-DAG

Voor het eerst is op woensdag 22 juni j.l. een introductiedag voor nieuwe medewerk(st)ers van de RULg gehouden, georganiseerd door de afdeling Voorlichting en de Dienst Personele Zaken en Studentenbelangen met medewerking vanuit de faculteit.

Voor deze dag waren medewerk(st)ers die vanaf 1 maart 1977 in dienst van de RULg zijn, uitgenodigd. Oogmerk was: een wat breder beeld te geven van wat (en waar) zich binnen de universiteit afspeelt. Het ligt in de bedoeling bij introductiedagen - die in de toekomst regelmatig zullen plaats hebben - niet alleen de gelegenheid te bieden aan nieuwe personeelsleden deze mee te maken, maar ook aan hen die al langer bij de universiteit werken en zich als belangstellenden hiervoor aanmelden.

Het werd in het algemeen als bijzonder prettig en nuttig ervaren om binnen de RULg eens verder te kijken en te luisteren dan het eigen beperkte werkterrein en de eigen lokatie.

De introductiedag begon ~~te~~ ochtends om 9.00 uur in het Hoofdgebouw met een bijeenkomst en onderlinge kennismaking van ongeveer 20 nieuwe personeelsleden en enkele medewerkers van Voorlichting en Personele Zaken.

Jo(ep) Offermans zette het programma voor de dag uiteen en hield een inleiding over universiteit, geschiedenis, onderwijs enz. waar zelfs een oudere-jaars-personeelslid nog wat van kon leren.

In het kort werd toegelicht het bestuurlijk kader van de RULg, Universiteitsraad, College van Bestuur, Faculteitsraad; de verschillende diensten/afdelingen van de universiteit met beknopte taakomschrijving; de huisvesting op de diverse lokaties; de bijzondere structuur van deze universiteit/medische faculteit t.o.v. van de andere (7) medische faculteiten; een stukje geschiedenis van de voorbereiding van de MFM/RULg; het bijzonder soort onderwijs met het probleem-georiënteerde systeem, de kenmerken van dit onderwijs zoals het blokken-systeem (6 weken), de attitude-vorming, de evaluaties.

J(an) Bestebreurtje besloot het verwelkomingsuur met enkele gevoelvollen woorden over samen-werken en samenwerking, waarna het gezelschap zich in een gereserveerde stadsbus naar het Biomedisch Centrum liet rijden.

Op het BMC stonden èn de koffie èn de heer H(arry) Struyker Boudier klaar om - wederom in het kort - een toelichting te geven over wat er zich organisatorisch afspeelt op (de research-laboratoria van) het BMC. Uitgelegd werd de functie van de capaciteitsgroepen Biochemie, Biofysica, Microbiologie en Farmacologie, Fysiologie en Pathologie (thuisbasis - het leveren van capaciteit); iets werd verteld over de algemene diensten binnen het BMC, zoals de dierenstallen, instrumentele dienst en de dienst informatieverwerking en verder werd e.e.a. vermeld over de projektgerichte researchactiviteiten en met name de vier hoofdprojekten, t.w. harten vaatziekten, sportgeneeskunde, veroudering immunologisch apparaat en structuur en functioneren van de gezondheidszorg, onderverdeeld in deelprojekten als stolling, myocard, hypertensie enz.

Vervolgens voorzag Harm Kuypers in een behoefte aan actie door een kleine demonstratie weg te geven in het meten van vetplooien en daarna liep, in het kader van "inspanningsfysiologie" Huub Ruijters in frisblauwe sportbroek en blauwe sokken een heel stuk weg op de lopende band/tredmolen (en kwam daarbij niet veel vooruit). Trappend op de fietsergometer en beplakt met elektroden voor de E.C.G. werden enkele fysiologische reacties gemeten. Ten behoeve van de Sportgeneeskunde tracht men o.m. te weten te komen wat er gebeurt met en in spieren tijdens inspanning en in het algemeen of bepaalde vormen van sport wel of niet gezond zijn.

De stadsbus toerde daarna weer terug naar het Hoofdgebouw waar de groep in kleinere subgroepjes werd opgesplitst en door Peter Bouwhuys rondgeleid over het Studielandschap: de "werkplaats" voor studenten en in

september a.s. gepland als studie-zaal met boeken, tijdschriften. In de aangrenzende griezelkamer werden flessen met vreemde voorwerpen op sterk water getoond b.v. een voet met twee gangreneuze tenen van een 70 jaar oude man met diabetes mellitus.

In de filmzaal kon men de ontwerp zelfstudie-celletjes bewonderen met videorecorders en interessante tapes van diverse aard.

Na een kort bezoek aan de Aula werd door Eugène Herens het Skills-lab geshowed (vaardigheidslaboratorium) waar op simulatiemodellen geoefend kon worden met o.a. hartmassage en mond-op-mond-beademing.

Kees van Reden van de Bibliotheek vertelde daarna iets over het reilen en zeilen van deze kleinste universiteitsbibliotheek van het land, met een boekenbestand van + 9.000 boeken en een personele bezetting van $15\frac{1}{2}$ man, verdeeld over de drie sektiebibliotheeken, studielandschap en centrale bibliotheek.

Voor geïnteresseerden (leken) blijkt het ook mogelijk boeken te lenen (ook van de theologische jezuïtenkollektie).

De ochtend werd besloten met een lunch in kamer 101, waar Joep Offermans nog wat vertelde over het a.s. academisch ziekenhuis en over Randwijck (en de huidige discussie hierover).

Na de lunch werd wat rondgewandeld in de bekende fraaie tuin en in het nog niet zo bekende verfraaide pand aan de Abtstraat nummer 4.

Om twee uur vertrok de bus met gezelschap wederom; nu naar Vijverdal, alwaar men werd opgewacht door Jan Joosten, wetenschappelijk medewerker bij medische sociologie, die vriendelijk uiteenzette waar we ons bevonden: in het gekken-gesticht (zoals hij het noemde).

Wil Hovens vertelde het een en ander over de op 1 mei 1975 van start gegane sektiebibliotheek Vijverdal (1.750 banden aan boeken en + 300 tijdschriftenabonnementen).

Marlène Kruijen verklaarde het MEMIC nader (Medisch en Maatschappelijk Informatie Centrum), waar informatie wordt verzameld en opgeslagen op magneetbanden, b.v. informatie over aantallen geboortecijfers, zuigelingensterfte, suïcide-gevallen enz.

Leo Strijbosch legde uit wat de Dienst Informatieverwerking is en doet met computer-apparatuur en wie de gebruikers kunnen zijn, b.v. :

- het BMC, voor procesbesturing en signaalverwerkers bij b.v. ritmestoornissen van het hart, ultrageluid enz.
- het MEMIC en de gedragswetenschappers t.b.v. statistische analyses e.d.
- de Kapaciteitsgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch t.b.v. de verwerking van de toetsgegevens van studenten.

Daarna kon de computer-kamer bezocht worden waar de "remote batch terminal" ijzig indrukwekkend stond te zijn, en direkt aansluiting gaf op de computer in (TH) Eindhoven.

Ad de Bruyne, wetenschappelijk medewerker bij Huisartsgeneeskunde vertelde, toen men enigszins verkleumd weer bijeen zat, in het algemeen iets over sociale Psychiatrie, Klinische Psychiatrie, de capaciteitsgroepen Gezondheidszorgonderzoek en Huisartsgeneeskunde.

Jan Graat, wetenschappelijk medewerker bij Medische Ethiek stak een flitsend verhaal af over de ekonomen, psychologen, sociologen en ethici en hun inbreng in de geneeskunde. Het komt er zo'n beetje in het kort op neer dat de economie van de gezondheidszorg a.h.w. als doelstelling heeft het potentieel aan cliënten te beperken en idealiter te minimaliseren tot 0 ; de medische sociologie, b.v. zoekt wat de toename van t.v.-toestellen te maken heeft met het weg blijven van ooievaars en baby's ; de medische psychologie de mens beziet als bezielde lichamelijkeheid ; de medische ethiek niet uitmaakt wat goed is en wat slecht, maar de

waarom ik geen psychiater wil worden...

mens- en maatschappij-visie, de heersende waarden en normen enz. bestudeert.

Tenslotte reed de bus gevuld met wijzer geworden mensen weer naar het Hoofdgebouw waar Joep Offermans in het Trefcentrum gele kaarten uitdeelde, voor konsumpties wel te verstaan, en waar men al napratend wachtte op leden van het College van Bestuur, Universiteitsraad, Faculteitsraad en diensthoofden, die allen ter kennis-making uitgenodigd waren.

De integratiegedachte hierbij kan wellicht een volgende keer nog wat meer intensief gerealiseerd worden.

Marijke Niemann.

Vakantie

Gezondheidszorg in China.

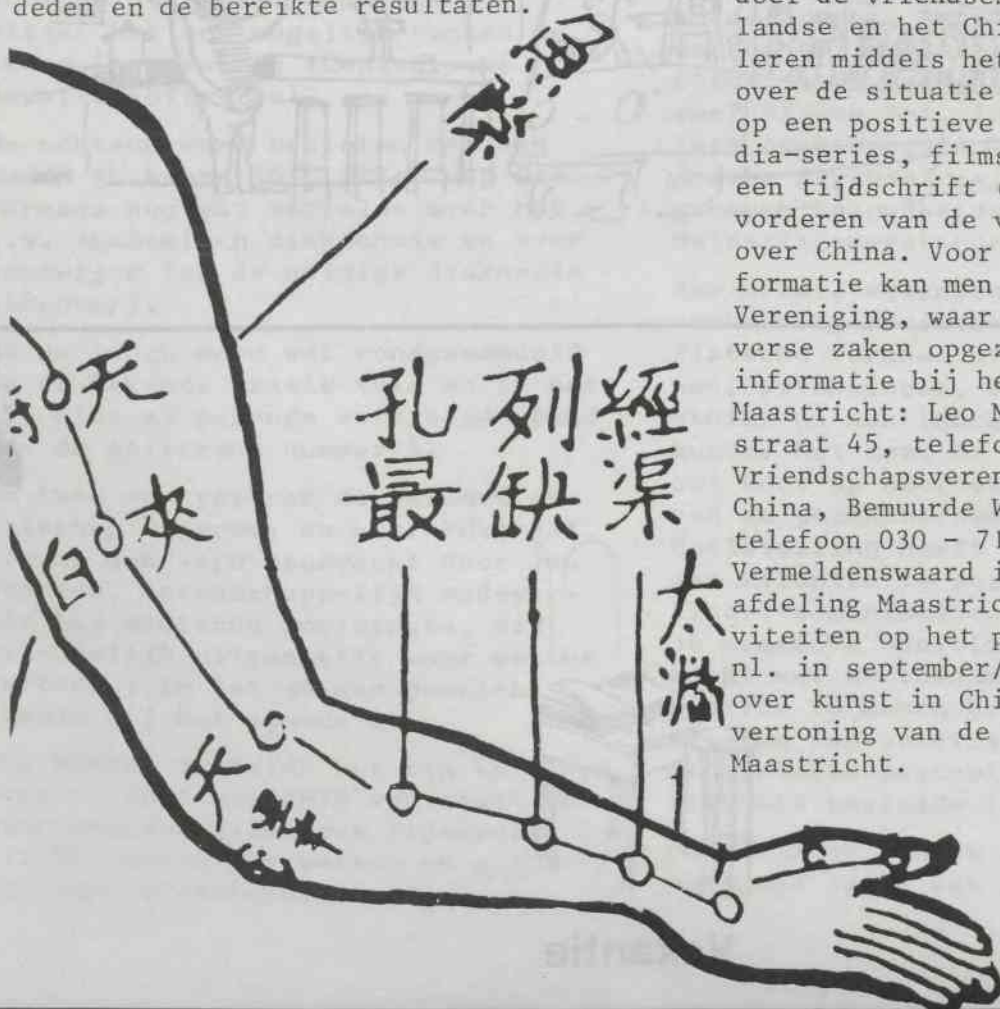
Woensdag 11 mei werd door enkele studenten in samenwerking met de werkgroep "Alternatieve Geneeskunde" en de Vriendschapsvereniging Nederland - China een avond gehouden met als thema: Gezondheidszorg in China. Ervoor en erna hadden belangstellenden de gelegenheid zich te oriënteren met behulp van een kleine tentoonstelling, opgezet in een van de gangen van het hoofdgebouw, welke met wandplaten en een band-diaserie een kort overzicht gaf van de structuur en het functioneren van de gezondheidszorg in de Volksrepubliek. Verder bestond de gelegenheid bij een boekenstandje wat literatuur te kopen over het thema, over China in het algemeen en de doelstellingen en het werk van de vriendschapsvereniging.

Op de avond zelf werd begonnen met een documentaireachtige film die het werk liet zien van de Britse arts Joshua Horn, die kort na de revolutie zich in China inzette voor het opbouwen van een nieuwe en iedereen omvattende gezondheidszorg: men kreeg een aardig overzicht van de moeilijkheden, die zich daarbij voordeden en de bereikte resultaten.

Na de pauze werd in tegenstelling tot wat in het programma vermeld werd getracht samen met de arts Joop de Jong uit Utrecht, welke China bezocht had, mede naar aanleiding van de film tot een gesprek te komen, hetgeen vooral in het begin vrij stroef verliep, waarschijnlijk ten gevolge van de onbekendheid van het publiek met het actief betrokken zijn bij een gebeuren als dit. Onderwerpen die hierbij aan de orde kwamen waren o.a.: het selekteren van medische studenten, vorm opleiding werkers in de gezondheidszorg, plaats van alternatieve geneeswijzen, opzet plattelandszorg, zorg voor minder valide bevolkingsgroepen en de buitenlandse politiek van China. Vragen en argumenten kwamen langzamerhand meer naar voren en mede omdat de forumleden het bij sommige vragen niet helemaal eens waren over de te volgen zienswijze werd het toch een redelijk geslaagde en interessante avond.

Ter afsluiting geven we nog enige informatie over de vriendschapsvereniging Nederland - China: deze stelt zich ten doel de vriendschap tussen het Nederlandse en het Chinese volk te stimuleren middels het geven van informatie over de situatie in de Volksrepubliek op een positieve manier via lezingen, dia-series, films, het uitgeven van een tijdschrift (China nu) en het bevorderen van de verkoop van literatuur over China. Voor eventuele nadere informatie kan men zich wenden tot de Vereniging, waar dan in overleg diverse zaken opgezet kunnen worden. Meer informatie bij het contactadres in Maastricht: Leo Mullenders, Tongersestraat 45, telefoon 16522. Ook bij de Vriendschapsvereniging Nederland - China, Bemuurde Weerd O.Z. 8, Utrecht, telefoon 030 - 716717.

Vermeldenswaard is misschien dat de afdeling Maastricht nog enige activiteiten op het programma heeft staan, nl. in september/oktober een avond over kunst in China en in december vertoning van de Ivens-films in Maastricht.

waarom ik geen psychiater wil worden...

Geïnspireerd door het verhaaltje over het keuzeblok-ervaringen in de kliniek in de vorige Maffius, kan ik de onweerstaanbare drang om ook wat te spuien over mijn keuzeblok niet weerstaan. Ik had het genoeg mij acht weken lang te mogen vermaken in het Psychiatrisch Gezondheidscentrum Welterhof te Heerlen, wat mij, zoals al uit de titel blijkt, zo goed is bevallen, dat de lust om later een carrière in deze richting op te bouwen mij ontgaan is. Nu moet ik wel zo eerlijk zijn, op te merken, dat ik voor ik eraan begon, eigenlijk nooit de onbedwingbare neiging had gevoeld om in de voetsporen van Freud en Fischer te treden en de psychisch gestoorde medemens te genezen, maar dit was meer omdat ik er nooit zo over nagedacht had, dan uit gemotiveerde afkeur.

Al na enkele weken ontvouwde zich voor mij een facet van de psychiatrie wat mij enigszins tegenstond, te weten: het matige resultaat van de behandeling. De mensen die werden opgenomen zaten vaak met problemen, die zo diep geworteld lagen, dat er geen oplossing voor te bedenken was, of zelfs het eigenlijke probleem niet ontdekt werd; was er wel een oplossing mogelijk, dan was deze meestal zeer ingrijpend en nam veel tijd in beslag, en dus een langdurige behandeling c.q. opname, of er was sprake van een in de praktijk niet te realiseren oplossing. Het risico van het mislukken van een behandeling was groot, soms omdat de oplossing gewoon niet uit te voeren bleek (hoewel het eerst wel mogelijk leek), soms ook omdat je binnen de beschermde omgeving van Welterhof wel een oplossing kon vinden, maar deze toch zo broos bleek, dat de patient in de "buitenwereld" onmiddellijk weer terugviel, doordat de leefomgeving waarheen hij terugging nog hetzelfde was (vaak niet te veranderen, door "onwil" van die zijde) of door de opstelling die de maatschappij nog altijd inneemt tegenover ex-psychiatrische patienten; een opstelling die hen (blijvend) als buitenbeentje classificeert, zodat ze b.v. erg moeilijk aan werk kunnen komen. Het bleek dan dat ze toch niet duuzaam genoeg genezen waren, om tegen deze problemen, om hun plaats in de maatschappij terug te veroveren, op gewassen zijn, en het viel mij dan ook op, dat eenmaal ontslagen patienten als er iets mis ging, toch weer gemakkelijk terug wilden vluchten in de beschermde omgeving van Welterhof.

Nu kun je me verwijten, dat dit geen argumenten zijn; het zuiver toeschrijven van slechte behandelingsresultaten aan structurele factoren is onzin en als het resultaat van de behandeling slecht is, dan zal de uitvoering ook wel niet optimaal zijn; een reden te meer, om, als je kritiek hebt op het matige resultaat, die behandelingsmethoden te helpen verbeteren, en dus .....

De reden waarom de behandeling niet optimaal is, is echter ook structureel, nl. een gebrek aan structuur, en dat is de hoofdreden van mijn afwijzen van de psychiatrie. Ik zal het uitleggen.

Een chirurg maakt, om mensen te genezen, gebruik van messen, scharen, tangen, e.d. dode dingen, die precies doen wat hij wil; soms worden ze door andere mensen bedient, maar in ieder geval is er een vooraf afgesproken patroon van handelingen, waar iedereen zich precies aan houdt; als iemand iets anders zou gaan doen, dan van te voren is afgesproken, zou dit de hele operatie kunnen doen mislukken, dit gebeurt dus niet; als er toch moet worden afgeweken van de vooraf afgesproken strategie, is er één man die dat beslist, en de rest volgt hem dan.

Een psychiater maakt om mensen te genezen gebruik van mensen, nl. psychiaters, psychologen, maatschappelijk werkers en, vooral, verpleegkundigen; deze laatste hebben immers het meest te maken met de patient, voor het grootste deel van de dag. Om iemand te behandelen moet je op een bepaalde manier met hem omgaan, een

bepaald gedrag tegenover hem vertonen; wat voor gedrag, dat moet je van te voren afspreken,

Een voorbeeld: iemand klaagt veel, vooral over hoe (lichamelijk) ziek hij wel is, terwijl hij lichamenlijk gezond is, maar dit is een afweermecanisme, waarmee hij de ware aard van zijn (psychische) problemen verdoezelt; wil je achter de echte problemen komen, dan moet dit klagen verdwijnen. Dit kun je proberen te verwezenlijken door medelijden te tonen en hem te verzekeren hoe ziek hij toch wel is. Het klagen verliest dan zijn zin, want hij stoot je er niet meer door af, dus het verdwijnt, en je kunt tot het ware probleem doordringen. Je voert deze paradoxale therapie, want zo heet dit, enige weken consequent door; zie je resultaat, dan is het een goed middel, zie je geen effect, dan moet je in onderling overleg een ander gedrag afspreken. Zou echter niet iedereen die met de patient in aanraking komt, deze afgesproken gedragslijn toepassen, dan haalt het niets uit. Om het voorbeeld aan te halen: de patient "wil" dat men hem zegt, dat het klagen onzin is, want dat hij gezond is; is er niemand meer die zo reageert, dan geeft hij na een tijdje het gedrag op, want het is zinloos geworden; zijn er echter nog wel behandelaars (waaronder ik dus ook de verpleging versta) die op deze wijze reageren, dan heeft de strategie van de patient nog wel zin en is de behandelingsstrategie mislukt. Zowel voor de chirurgische-, als voor de psychiatrische patient is het van belang dat men van te voren een te volgen strategie afspreekt, en dat men zich daaraan houdt; het verschil is nu echter dat geen chirurgische assistent de wondhaak zal loslaten, voordat de appendix er uit is, maar dat in de psychiatrie vermoedelijk te snel iemand tegen onze voorbeeld-patient zal zeggen, dat hij zich niet zo moet aanstellen. En dat is het gebrek aan structuur dat ik bedoel, en dat is volgens mij een structurele onvolkomenheid van de psychiatrie.

Over het hoe en waarom wil ik hier nu niet verder uitwijden in deze vrij globale en weinig genuanceerde beschouwing; en uit het kiezen van de chirurgie als voorbeeld hoe het wel moet, moet men niet de conclusie trekken, dat ik die als ideaal specialisme zie; iets wat de psychiatrie b.v. meer heeft dan de chirurgie is een democratische structuur, maar een structuur op het gebied van een behandelingsplan is het grootste gemis hier, en .....

**... daarom
wil ik geen
psychiater
worden.**

Koen van Vugt.

VERSLAGKEUZE BLOK HUISARTSGENEESKUNDE

Hier volgt een beknopt verslag van de stage huisartsgeneeskunde. Voordat het blok begon had iedere student een lijst opgemaakt van zijn belangrijkste doelstellingen. Deze afzonderlijke doelstellingen kwamen op vooral 4 punten duidelijk met elkaar overeen:

1. Herhalen en in de praktijk zien van bestudeerde onderwerpen
2. Het oefenen van vaardigheden in de praktijk
  - a anamnese
  - b lichamelijk onderzoek
  - c laboratorium onderzoek
3. Beslissingsprocedure in de huisartsenpraktijk
4. Literatuurstudie aan de hand van praktijkervaringen

ad 1 Van te voren was overeengekomen dat iedere huisarts van een aantal patienten een "Soep-schema" zou maken m.b.t. klachten die in het 3e jaar bestudeerd zijn.

Niet alle huisartsen hadden dit gedaan, toch hebben sommige studenten hier gebruik van gemaakt. Voor een groot deel van de studenten gaven de praktijkvoorbeelden duidelijk inspiratie om weer eens in de literatuur te duiken, ook voor problemen die in het onderwijs tot op heden nog nooit aan de orde waren gekomen.

ad 2 De verwezenlijking van deze doelstelling varieert per student. Zo waren er studenten die de punten a, b, c volledig zelfstandig doen maar ook studenten die slechts één aspect onder leiding mochten uitvoeren. Men was door "het te doen" in staat zijn hiaten aan te vullen, en daar hebben sommigen gebruik van gemaakt door in het skills lab nog wat te oefenen. Vooral het verrichten van lichamelijk onderzoek werd als zeer leerzaam ervaren. Na 2½ jaar voorna-

melijk toekijken en papieren patienten stond dit punt duidelijk in de belangstelling.

ad 3 Wat dit punt betreft deed een ieder zijn specifieke ervaring op. Het was een moeilijk te bestuderen thema. Men zag hoe een bepaalde huisarts in het algemeen te werk ging. Het bleek wel dat er tussen de huisartsen onderling verschillende wijzen van werken bestonden. Zo zullen b.v. meer somatisch ingestelde huisartsen een ander verwijz-beleid hebben dan de ideale integrale geneesheer. Dit punt zal dadelijk nog ter sprake komen daar de doelstelling door de groep gekozen was als praatpunt op de terugkommiddagen of woensdagmiddag.

ad 5 Zelfstudie bleek inderdaad sterk gestimuleerd te worden als er inspiratie was door praktijkervaringen.

Terugkommiddagen

We zijn in totaal vijf maal bij elkaar geweest. Zoals reeds gezegd hadden we de beslissingsprocedure gekozen als onderwerp van discussie voor de woensdagmiddag. Al ras bleek dat de bespreekbaarheid problemen opleverde daar het hier een moeilijk grijpbaar onderwerp betreft. Wij voelden er de behoefte toe om concrete praktijkgevallen met elkaar te bespreken terwijl de begeleiders er telkens weer op aandrongen de zaken in een algemeen perspectief te plaatsen. De beslissingsprocedure verschilt per arts per patient en per arts patient relatie m.b.t. een bepaald gezondheidsprobleem waarvan er weer legio zijn. Toch vonden we de terugkommiddagen nuttig, je hoorde elkaars verhalen en daar kon je van leren en het maakte je duidelijk dat het huisartsvak op veel verschillende manieren bedreven wordt.

Aanbevelingen voor de toekomst

Er zijn twee punten die voor verbetering in aanmerking komen:

Het is gebleken dat enkele studenten weinig onderzoek en anamnese zelf hebben mogen doen omdat ofwel de studenten dit niet aan hun gastheer durfden te vragen ofwel deze laatste dat niet wilde. In de toekomst zouden duidelijke afspraken gemaakt moeten worden met de huisartsen aan de hand van de door de studenten opgestelde doelstellingen zodat deze beter verwezenlijkt kunnen worden.

Wat betreft de terugkommiddagen lijkt het ons aan te bevelen om aan de hand van concrete praktijkvoorbeelden te werk te gaan, tastbaarder, zakelijker weet je wel.

Namens de deelnemers keuzevak huisartsgeneeskunde uit de eerste periode

Godfried Saer
Henk Fincken
Hendrik J. Scholten

Akzo Springer jaagt op een
roodgestreepte kat

Een oude man wordt langzaam zat
in het kroegje op de hoek.

Martin, Loes en Maria
zijn naar de film

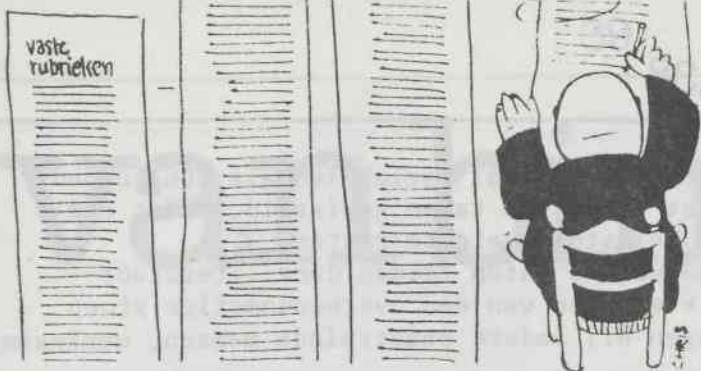
Kijk. daar op straat, daar vliegt
een schim

peinzend over de dag wellicht.

Plotsklaps klinkt een harde vloek
als ik mijn vingers brand.

Handwritten signature

zoeklicht

Zoeklicht op onderzoek

In Maffius nr. 5 verscheen een officieel artikel (in het blauw) over het hoofdproject Sportgeneeskunde. Hieronder volgt een bijdrage van de "werkers in het veld". Hierin wordt ons verteld wat men in de praktijk van plan is te gaan doen en voor een deel reeds doet.

Met dank aan alle deelnemers aan het project en aan Harm Kuipers, die het allemaal opschreef.

In een vorige uitgave van "Maffius" heeft een artikel gestaan over het hoofdproject "sport en gezondheid". De oorspronkelijke naam van dit hoofdproject was "sportgeneeskunde". Sportgeneeskunde zou echter ten onrechte de suggestie kunnen wekken, dat de hoofdprojectgroep zich met name bezig houdt met topsport. Sportgeneeskunde houdt zich echter bezig met meer facetten van sport. Om maar iets te noemen b.v.: keuringen, sportmedische begeleiding van trimmer tot topsporter, (door goede keuringsadviezen en goede begeleiding is preventief te werken inzake blessures) blessurebehandeling, research.

De projectgroep houdt zich ook bezig met het hele scala van de sportgeneeskunde, waarbij centraal staat de vraag: hoe gezond is sport.

Omdat de gezondheid centraal gesteld wordt, is toen gekozen voor de naam "sport en gezondheid". De hoofdprojectgroep levert naast research ook een bijdrage aan het onderwijs. In blok 2.3 (bewegen en werken), komen de studenten op het BMC en krijgen ze te maken met een zeer belangrijke onderzoeksmethode van de sportgeneeskunde, nl. de ergometrie. Ergometrie betekent letterlijk "meten van arbeid". Ergometrie is dan ook een methode om de belasting, de belastbaarheid en prestatievermogen te meten in het laboratorium. Dat gebeurt meestal op een fietsergometer, waarbij de proefpersoon op de fiets wordt gezet en de zwaarte van de belasting naar believe kan worden ingesteld, aangepast aan het prestatievermogen.

- Ergometrie wordt op grootschaal - sportkeuringen, ter bepaling van conditie en belastbaarheid
- begeleiding van sporters, ter controle van conditie verbetering onder invloed van training
  - revalidatie, om te bepalen wat de restfuncties zijn en bij hartrevalidatie om na te gaan wat de belastbaarheid van het hart is
  - research, ter bepaling van allerlei fysiologische grootheden onder toenemende belasting

Kortom de ergometrie neemt een zeer belangrijke en centrale plaats in, in de sportgeneeskunde en is daarom met opzet in blok 2.3 gekozen als eerste kennismaking met sportgeneeskunde.

Ofschoon de ergometrie slechts één, welliswaar belangrijk, aspect van sportgeneeskunde is, is een kennismaking vroeg in de studie toch belangrijk.

In de komende decennia zal de mens nog meer vrije tijd krijgen en de lichamelijke activiteit zal waarschijnlijk nog belangrijker worden, om de vrije uren te vullen. De toekomstige arts zal meer te maken krijgen met specifieke sportletsels en surmenageletsels. In de revalidatie- en de preventieve geneeskunde zal de lichamelijke inspanning in de toekomst meer benadrukt worden, en de toekomstige artsen zullen daarom meer van inspanningsfysiologie en sportgeneeskunde moeten weten dan nu in de opleidingen het geval is.

In dit licht bezien, lijkt een vroeg contact met een centraal aspect van de sportgeneeskunde voor de studenten van belang, al is het slechts een "ruiken aan de pudding".

Dit eerste contact bestaat, zoals gezegd uit het uitvoeren en ondergaan van een fietsergometerproef.

Er wordt met groepjes van + 5 studenten gewerkt, waarbij één van de groep op

de fiets plaatsneemt, terwijl de anderen een aantal variabelen als ECG, bloeddruk e.d. bepalen. Na de belastingstest wordt van taken gewisseld, zodat een ieder in de gelegenheid is, zelf zijn belastbaarheid te testen.

Bij het kiezen van de belasting hebben we ons laten leiden door literatuurgegevens over het gemiddelde prestatievermogen van een overeenkomstige groep ongetrainden en enkele controle metingen bij andere ongetrainde mensen, werkzaam op het biomedisch centrum.

De belasting werd zo gekozen, dat o.i. deze als licht tot matig zou worden gekwalificeerd.

Bij het uitvoeren van de proef bleekt tot onze verrassing, dat de belasting voor 3 dames (= 37%) en 10 heren (37%) zo zwaar was, dat de normaal-tabellen niet voldeden om hun fysiek prestatievermogen te scoren.

Kortom, we kunnen zeggen, dat 37% van de huidige 2e jaars ten tijde van de test (jan '77) een dusdanig gering fysiek prestatievermogen had, dat hun conditie als slecht betiteld mag worden.

Het gemiddelde van de groep kwam hierdoor aanmerkelijk onder het verwachte gemiddelde te liggen.

Deshalve hebben we deze 37% buiten beschouwing gelaten, waardoor het prestatieniveau van de resterende groep precies overeenkwam met het verwachte gemiddelde van ongetrainde mensen.

Bij de heren waren enkele gunstige uitschieters met een goede tot zeer goede conditie.

Om te trachten een verklaring te vinden voor het hoge percentage met een laag fysiek prestatievermogen, werd naderhand een enquête gehouden over de sportieve activiteiten van de 2e jaars studenten.

Van de studenten bleek 29% niet aan enige vorm van sport te doen. De rest beoefende één of meerdere keren sport per week.

Bij analysering bleek er een goede korrelatie te bestaan tussen de fysieke conditie en de sportieve activiteit.

De conclusie lijkt gerechtvaardigd, dat er bij de studenten een duidelijke bewegingsarmoede aanwezig is. Ook dat ene uur sport per week stelt niet zoveel voor tegen-over de rest van de week lichamelijke inactiviteit.

Dit verschijnsel van bewegingsarmoede is natuurlijk niet iets typisch voor de Maastrichtse studenten. Een gevolg lijkt wel, dat de normale waarden voor conditie voortdurend moeten worden bijgesteld i.c. verlaagd.

Aangezien, zoals reeds gezegd, de toekomstige arts meer en meer met aspecten van lichamelijke inspanning en sportgeneeskunde te maken zal krijgen, lijkt eigen kennis van sport, naast theoretische scholing wenselijk. Zo zal een arts moeilijk advies kunnen geven aan een patient met een afwijking, b.v. aan zijn hart, die wil gaan sporten, als hij zelf geen kennis heeft van de specifieke eisen welke deze sport stelt.

De beste wijze om kennis over algemene sport op te doen, is naast theoretische bestudering (o.a. fysiologie van inspanning) het zelf beoefenen van sport in zijn algemeenheid. Naast kennis van diverse vormen van bewegen is sport ook nuttig om zijn mogelijk vormende waarde. Sportief leven betekent meer dan wat hollen, het is veeleer een bepaalde gezonde (in lichamelijke en psychische betekenis) leefwijze.

Aangezien onze belastingstest en enquête erop duiden dat het met eigen activiteit inzake sport matig gesteld is, lijkt het wenselijk de studenten (nog) meer mogelijkheden aan te bieden voor het actief bedrijven van sport. Omdat de avonden misschien voor velen ongunstig liggen, valt te denken aan het scheppen van faciliteiten bijv. in de namiddag.

Op grond van bovenstaande gegevens en overwegingen heeft de hoofdprojectgroep "sport en geneeskunde" een filosofie op schrift gesteld, waarin bepleit wordt sport in het curriculum op te nemen.

Dit stuk zal binnenkort aan het f.b. worden aangeboden.

van binnen uit

Demokratiseren van Centrale Diensten.

Sinds de invoering van de WUB is de wijze waarop de leden van de universitaire gemeenschap invloed kunnen hebben op het universitaire gebeuren geregeld. Voor het bestuur van een vakgroep (in de A.M.v.B. voor de capaciteitsgroep), voor de faculteitsraad en universiteitsraad is zelfs aangegeven hoe de verschillende geledingen -w.p., n.w.p., studenten- vertegenwoordigd moeten zijn.

In de WUB ontbreekt echter een regeling m.b.t. de demokratisering van de Centrale Diensten.

De vraag is nu: op welke manier kunnen we op formele wijze demokratisering binnen de Centrale Diensten tot stand brengen.

De nadruk ligt hier op formele wijze, dus vastgelegd in "spelregels", bevoegdheden, etc., omdat in vele gevallen al op informele wijze medewerkers betrokken worden bij de dagelijkse gang van zaken.

Mogelijke vormen van (formele) demokratisering zijn:

- werkoverleg
- dienstoverleg of dienstenraad
- overkoepelend overleg.

Werkoverleg:

Regelmatig overleg tussen medewerkers en hun directe chef over zaken die betrekking hebben op hun eigen werksituatie.

Dienstoverleg:

Het dienstoverleg of de dienstenraad is een adviesorgaan, dat het diensthoofd adviseert over bijv. de organisatorische aanpak binnen een dienst, de planning van het werk, etc. Het dienstoverleg bestaat uit gekozen vertegenwoordigers uit de gehele dienst.

Overkoepelend overleg of centrale dienstenraad:

Bij dit overkoepelend overleg is een aantal varianten mogelijk:

- de centrale dienstenraad wordt gevormd door alle diensthoofden
- de centrale dienstenraad wordt gevormd door gekozen vertegenwoordigers
- de centrale dienstenraad wordt gevormd door zowel alle diensthoofden als gekozen vertegenwoordigers.

In de dienstenraad worden zaken besproken die boven het belang van een dienst of de diensten gaan, zoals afstemming op wensen van faculteit(en) en C.v.B.

Hierboven zijn vormen van democratisering omschreven. Binnen iedere vorm is het belangrijk dat bv. werkoverleg of dienstoverleg inhoud krijgt door concrete afspraken over bevoegdheden, verantwoordelijkheden, etc.

Bij alle vormen van overleg en medebeslissing moet echter voorop staan dat de Centrale Diensten een afgeleide taak hebben. Zij staan in dienst van de universitaire taken van onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening. De universiteitsraad neemt hierover beslissingen, die vervolgens worden uitgevoerd door het College van Bestuur. Het C.v.B. geeft op zijn beurt opdrachten aan de diensten. In onze situatie is het zo dat de Centrale Diensten ook direkt opdrachten van de facultaire bestuursorganen kunnen krijgen.

De beleidsruimte voor de diensten ligt in de manier waarop de opdrachten uitgevoerd worden. De behoeften van onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening bepalen echter welke dienstverlening nodig is en niet andersom !

Theo Olischläger
Gerrit van Rooij
Roel Tilly.

Gerard's Sprookje

Er was er eens, ik zou zo gauw niet weten hoe lang geleden, een actief kabouterijtje dat Stan heette. Kabouter Stan had zich een zekere faam verworven bij zijn medekabouters, want hij had een scherp verstand, een radde tong en gelukkig ook gevoel voor humor. Kabouter Stan was zich zijn eigenschappen goed bewust, en hij kon daar af en toe met genoeg aan denken. Nu wilde het toeval, dat hij juist tijdens zijn overpeinzing een stukje kaas in zijn vuistje had, en dit inspireerde hem tot een geweldige redenering.

"Kaas", zei hij tegen het gele blokje in zijn hand, "wordt hier nog steeds volgens het oeroude procedé gemaakt. De kabouter melkt zijn luizen, karnt en stremt en maakt zijn eigen kaasjes. Maar in het Verre Westen hadden ze al heel andere oplossingen bedacht. Daar hebben ze grote kazerijen met luizehuizen, alles zeer efficiënt en doelmatig opgezet. Waarom begin ik dat hier ook niet, en zet het nog veel beter en grootser op? Want de luis eet blad, dus moeten er kwekerijen bijkomen, en een luis kan ziek worden, dus moet er een ziekeluizehuis zijn, en van een dode luis maken we Smec voor op de boterham. En dat is nog maar één hoofdlijn, want kabouters die daar komen werken willen er vast wel dichtbij wonen, en kegelen, en hun gerstenatje en hun droogje hebben. Zo zal mijn rijk steeds groter groeien, tot ook Kabouterkoning Smeker zijn paleis op mijn terrein zal willen bouwen. Maar dan zal hij zich wel naar mijn voorwaarden moeten schikken, dus dan ben ik nog machtiger dan de Koning geworden!

Kabouter Stan was rood van opwinding geworden van zijn briljante gedachten, hij rende naar het dorpsplein en riep: "Hou allemaal maar op met kaas maken! Ik ga een grote kaasfabriek beginnen, en jullie zouden er verstandig aan doen je nu vast op mijn plannen in te stellen en op te houden met kaas maken! Ik zal jullie luizen van je overnemen en ...." "Ja maar", riepen de kabouters dooreen, "weet je het wel zeker, en gaat het ons dan beter, en wat gaat de kaas dan kosten, en ...". "Oh, wat zijn ze toch stom", dacht Kabouter Stan bij zichzelf, "ik heb het toch bedacht, waarom luisteren ze nu niet naar me". Maar hij vermande zich, schraapte zijn keel en zei plechtig: "Alle plannen zijn nog niet rijp om al te onthullen, en hier en daar ligt de zaak politiek nog wat kwetsbaar. Maar morgen laat ik jullie meer weten". En hij draaide zich om en sloot zich op in zijn ivoren paddestoel.

Veertien dagen later ging de deur van zijn paddestoel weer open, en behalve een wolk bedorven lucht kwam daar Kabouter Stan met een stuk perkament naar buiten. Het gewone geroezemoes op het marktplein verstomde en alle kabouters keken naar de naderende Stan. "Een nota, een nota", fluisterden de kabouters eerbiedig. Stan was inmiddels naar de pomp gelopen en prikte daar het perkament op vast. Toen hij zich omdraaide deinsden de kabouters terug, onder de indruk van de nota en de vastberaden blik in de ogen van Stan. "De nota spreekt voor zich", zei Stan, "maar nu jullie daarom vragen wil ik ze wel even toelichten". Ruim twee uur sprak Kabouter Stan tot zijn dorpsgenoten, tot één hunner snurkend omviel. Nauwelijks had Kabouter Stan zich verwijderd of de anderen dromden om de nota samen. Zij lazen:

"De kaasproduktie zal een gigantische vlucht nemen, groter dan één van jullie voor mogelijk kan houden. Ik baseer deze konklusie op de volgende gegevens:

- 1) het aantal luizen zal steeds toenemen,
- 2) het percentage jonge luizen dat wil worden gemolken zal steeds toenemen,
- 3) de leeftijd tot waarop luizen nog gemolken kunnen worden zal steeds verder stijgen,
- 4) het aantal luizen, dat op latere leeftijd alsnog gemolken wil worden (de zgn. late roepingen) zal zeker stijgen,
- 5) dit alles des te meer, omdat het Beleid van Koning Smekers en Keizer Luijden hierop gericht is! (Zie de Nota "Luizekaas in een veranderend wereldbeeld").

De kabouters knikten, niet zozeer omdat het ze duidelijk was, maar meer met de veelgeroemde kwaliteiten van Kabouter Stan voor ogen. Als hij het bedacht had, kon het toch niet anders dan een heldere toekomstvisie zijn?

Helaas waren er drie kaboutertjes die niet knikten, maar schudden. Ook voor hen waren de stellingen van Kabouter Stan niet zo duidelijk, en bovendien waren ze te jong om veel van de vroegere grootse verrichtingen van Kabouter Stan te kunnen hebben meegemaakt. Moeizaam begonnen ze zich door de nota "Luizekaas in een veranderend wereldbeeld" en andere dorre geschriften te worstelen, en ze vroegen aan zoveel mogelijk kabouters wat ze in hun hart het liefst deden: zelf kaas maken of fabriekskaas eten. En alles wat ze hoorden en lazen schreven ze op een stukje perkament, dat als titel had "De luis in de pels (of de pels verkocht voor de beer geschoten is?)".

Het was Kabouter Stan alles droef te moede. Hij had er al zó lang, zó diep over nagedacht, en al zoveel zaken geregeld, en nu dit weer. Maar goed, als ze dan per sé amok wilden, dan moest het kabouterparlement er zich maar over uitspreken.

Geschrokken namen de afgevaardigden in het parlement de beide nota's vluchtig door. Tsjonge, wie had dat ooit kunnen denken, dat ze zich nog eens over iets echt belangrijks zouden moeten uitspreken. Natuurlijk had Kabouter Stan altijd gelijk gehad, maar in de nota "De luis in de pels" stonden toch wel dingen die te denken gaven.... "Kaas geeft me een kick", builde afgevaardigde kabouter Peger, die het hardst kon roepen van allemaal. "Kaas moet er zijn, hoe meer hoe beter ..... en denk eens aan die arme melkluisen!"

En na wat heen en weer gepraat, een kan koffie, 3 flessen tomatensap en 5 sudderans, waren ze het eens: Kabouter Stan had gelijk, hij kon zijn kaasfabriek gaan bouwen.

Blij bouwde Stan zijn kaasfabriek, zijn kwekerijen, zijn ziekeluizehuis, een Smecfabriek, huizen, kroegen, en een paleis voor Koning Smeker. En de kabouters moesten voor een krats hun luizen verkopen, braken hun kaasschuurtjes af, asfalteerden hun kwekerijtjes en dronken hun gerstenatje bij de "Cheese United". En de zaak liep goed. Lang niet zo goed als Kabouter Stan verwacht had, en het duurde ook veel en veel langer dan Kabouter Stan gedacht had, maar toen het eenmaal zover was, was dan ook het hele kabouterrijk onder een grote berg kaas bedolven. Want Kabouter Stan had zich nooit afgevraagd wáár al die uniform smakende kazen naar toe moesten. En bovenop het marktplein, waar de kaasberg op z'n hoogst was, vroegen de kabouters aan de drie "luizen uit de pels": "Kunnen we nu ook weer van die kaas afkomen en nog eens opnieuw beginnen, maar dan niet vóór we zeker weten wat we nodig hebben?"

Gelukkig vonden de kabouters een schimmel, die dol was op kaas en die de berg in luttele jaren wegrat en daarna begonnen ze opnieuw. Soms waren de drie wat te krap in hun planningen, maar een zondvloed van kaas, zoals ze daarvoor meegemaakt hadden, kwam gelukkig niet meer terug. Het kleine ongerief, dat daarmee samenhang, namen de kabouters graag voor lief om zich gespaard te weten voor een tweede kaasvloed.

Gerard Majoor.

'n Resultaat Rulverkiezingen,

Als een vreemde eend in de bijt vraag ik een stukje ruimte in jullie blad. Ik wil jullie allen bedanken voor de stem uit gebracht op de student in het groene vest.

Nou vest?

Na veel maanden gevraagd te hebben een beter en heel vest aan te trekken, kreeg ik steeds nul op het rekest, tot het moment kwam van de nieuwe RULverkiezingen. Wij spraken toen af dat als hij gekozen zou worden, hij een nieuw vest zou kopen.

Dus eindelijk is het dan zover: het vest komt er. Hiervoor wil ik jullie bedanken: door jullie stemmen krijg ik nu een jongen met een h eel vest in huis!

Nemen jullie mij deze pennevrucht niet kwalijk. Mijn gevoelens moest ik kwijt! Mijn ondertekening is misschien niet nodig. Ik wens jullie allen voor het nieuwe jaar veel succes.

Mevr. A. Bongaerts

ZEEVISSSEN!

op zondag 28 augustus a.s. vanuit de haven van Burgh-Sluis (Zeeland),
vervoer per bus.
Iedereen die 'ns een hengeltje wil uitgooien op zee is welkom.
er wordt gevist op makreel.
vismateriaal (hengel, paternosters etc.) zijn aan boord aanwezig.
de boot biedt plaats aan 40 personen.
voor de goede gang van zaken is het van belang tijdig het aantal
deelnemers te weten.
aanmelden voor 1 aug. bij Eugène Herens, skillslab, hoofdgebouw,
toestel 216
vertrek 5.30 terug: 20.30
kosten all-inn max 40 gulden. bij opgave 25,- aanbetalen

15,16,

17 juli Northsea Jazz Festival, Congresgebouw, Den Haag.

19 juli Average White Band, RAI Congrescentrum, Amsterdam.

23 en

24 juli Boz Scaggs, RAI Congrescentrum, Amsterdam.

30 juli Bonnie Raitt, RAI Congrescentrum, Amsterd:

AGENDA

